

Timo Kinnunen

Särkiniementie 16 A 41

70700 Kuopio

Finland

Windows XP Pro ja Windows 7 hyötysovelluksia

On the 27th November in 2016

Huomasin tuossa sen, että tästä jutusta puuttuivat kokonaan kuvat, joten etsin ”arkistoistani” version, jossa oli mukana linkitetyt kuvat, ja sehän löytyi ”vanhasta” **MBNET** -sivustostani. Onneksi niin.

Windows XP Pro -käyttäjärjestelmään ei enää tule uusia turvapäivityksiä, koska sen kehittäminen on kokonaan lopetettu. Minusta se oli ihan hyvä systeemi, ja siihen oli tarjolla monia ilmaisovelluksia, jotka vastaavat ominaisuuksiltaan kaupallisia sovelluksia. Pian sen aika alkaa kuitenkin olla ohi, ja sille ei saa enää jatkossa päivityksiä. Luonnollinen seuraaja sille on **Windows 7 pro**, ja nyt viimeisimpänä **Windows 10**. Joka kerta kun windowsista on tullut uusi versio markkinoille, on siitä tippunut pois oheisohjelmia, ja siten järjestelmästä on tullut epäsuorasti kerta kerralta kalliimpi, koska usein myös ostosovelluksista on täytynyt hankkia tuoreemmat versiot, jotka ovat yhteensopivia uuden windows-version kanssa. Vanhoja ohjelmia on onneksi voinut ajaa yhteensopivuustilassa ainakin Pro -versioissa. Tässä jutussa esittelemiäni ilmaisohjelmia voidaan käyttää **Windows 7** -käyttäjärjestelmässä, vaikka se olisikin 64-bittinen. Olen itse pyörítettellyt varsin paljon kuvia noin muuntelumieleessä, ja muutoinkin, ja havainnut, että ilmainen **Gimp** on harvinaisen monipuolinen ohjelma. Tokihan useista ilmaisohjelmista puuttuu kaikenlaista, ja ne ovatkin eräänlaisia riisuttuja *karvahattuversioita*, mutta toisaalta on totta että tavallinen normaalijuoppo tarvitsee vain murto-osan jonkun kaupallisen ohjelman kaikista ominaisuuksista, eikä osaa käyttää niistä kuin muutamaa, ja loppujen toimintojen ja kaikkien ohjelmaoptioiden merkitystä ja tehtävää hän ei edes ymmärrä. Tietenkin, kun kuka tahansa saa tarvittavaa ja asiantuntevaa opetusta esimerkiksi jossakin alan oppilaitoksessa, ja joutuu käyttämään jonkun ohjelman koko ominaisuuksien kirjoa päivittäin, tulevat ne kaikkein salatuimmatkin ohjelmaoptiot vähitellen tutuiksi, mutta aikaa oppimisprosessiin saa varata. Joku **PhotoShop** saattaa vaatia kuukausia, ennekuin sen saa tekemään täsmälleen sen, minkä siltä vaatii, tai mitä tällaisilta ohjelmilta voi oppia vaatimaan. Jos haluaa kuvankäsittelyssä parasta, olisi hankittava kallis huippumonitori, koska normaalit näyttöt eivät yllä parhaita putkinäyttöjä lähellekään, ja värien balassit ovat pielessä. Littunäyttöjen ongelmana on se, että katselukulma määrää liian paljon sitä, millaisina värit nähdään. Tulevaisuudessa voimme varmaankin nähdä littunäyttöjä, joissa kapeaa katselukumaa on saatu levennettyä ilman, että värit laimenevat lähestyttäessä raja-alueita. Olisi myös mielellään perhehdyttävä painoteollisuudessa käytettyihin värimäärityksiin, ja pitäisi osata kalibroida näyttöä. Pitäisi perehtyä värilämpötiloihin, ja valkotasapainoon, sun muihin enemmän tai vähemmän eksoottisiin ominaisuuksiin. Ja vaikka ohjelma kykenisikin näihin kaikkiin, pitäisi harjaannuttaa oma näkemistä, eli viritettävä aivot havaivaitsemaan erittäin pieniä eroja. Audioeditoreja käytettäessä pitää taas perehtyä sentapaisiin operaatioihin kuten normalisointiin, kohinanpoistoon, kompressointiin, ja erilaisiin taajuuskorjauksiin, ja taitojen karttuessa tutuksi saattaa tulla sellainekin kummallisuus, kuten *Barry's Satan Maximiser*, sekä alku – ja loppuhäivytykset. Kätevimmin tarpeellisia maksullisia ohjelmia saa esimerkiksi hankkimalla uuden DVD -aseman, jonka mukana tulee leegio uusia, käteviä ohjelmia. Sama pätee myös tulostimiin, ja skannereihin, joissa mukana tulee aina jonkinlaisia kuvankäsittelyohjelmia. Perusasenuksena **XP** on varsin karu, ja sillä ei tällaisena tee vielä oikeastaan yhtään mitään. Sama pätee **Windows seiskaan**. Kaikki kaupalliset sovellukset pitää asentaa erikseen uudelleen, jos systeemi menee remonttiin, tai kun se pitää palauttaa tehdasasetuksiin, koska niitä windows -järjestelmäasennukset eivät koske. Koska **XP** on saanut hieman lisää hengähdysaikaa kevyiden kannettavien järjestelmänä, kannattaa ehkä esitellä muutama sovellus, joita olen itse käyttänyt, ja joista hankkimani kokemus, ja näiden ohjelmien yleinen esittely voisi olla monelle muullekin käyttäkelpoista tietoa. Eräs melkein pakollinen ilmaisohjelmahankinta on ehdottomasti **OpenOffice**, jollei halua välttämättä hankkia Microsoftin omia toimisto-ohjelmia. Sen kantamuotona lienee ollut aikanaan maksullinen **Staroffice** -paketti, joka jo tuolloin oli varsin kelvollinen toimisto-ohjelma. Sitten ohjelmaa kehiteltiin eteenpäin avoimen koodin pohjalta, ja nykyisin sen voi jo sanoa olevan täysiverinen toimisto-ohjelma, ja kenties paras

vapaaehtoisvoimin kehitetty yksittäinen sovellus, joka pyörii yksittäisessä tietokoneessa. Nykyisin on kehitelty jo erilaisia toimisto-ohjelmien nettisovelluksia, mutta ne ovat käyttökelpoisia vain silloin kun on tarjolla riittävän nopea nettiyhteys. Paikallinen **OpenOffice** sitävastoin on aina saatavissa, ja erittäin helposti asennettavissa mihin tahansa tietokoneeseen.

Soitto-ohjelmat

Soitto-ohjelmia käytetään musiikki- ja videotiedostojen katseluun, ja musiikin kuunteluun. Vakiona windowsissa on tarjolla sen oma **Windows Media Player** -ohjelma, jonka puutteena on se, ettei se oikeastaan osaa esittää muita kuin *Microsoftin* omia tiedostoformaatteja, jotka eivät kuitenkaan ole yleisiä standardeja. **Windows Vistan** puolella homma on helppo, sillä systeemiin ei tarvitse asentaa muuta kuin **Vista Codecs** -paketti, jolloin **Windows Media Playerilla** voidaan soittaa aika monia tiedostomuotoja. **Windows 7** -järjestelmään saa myöskin sille sorvatut koodekkipaketit, joista 64-bittiseen systeemiin saa 64-bittiset versiot.

Media Player Classic ja Videolan Player

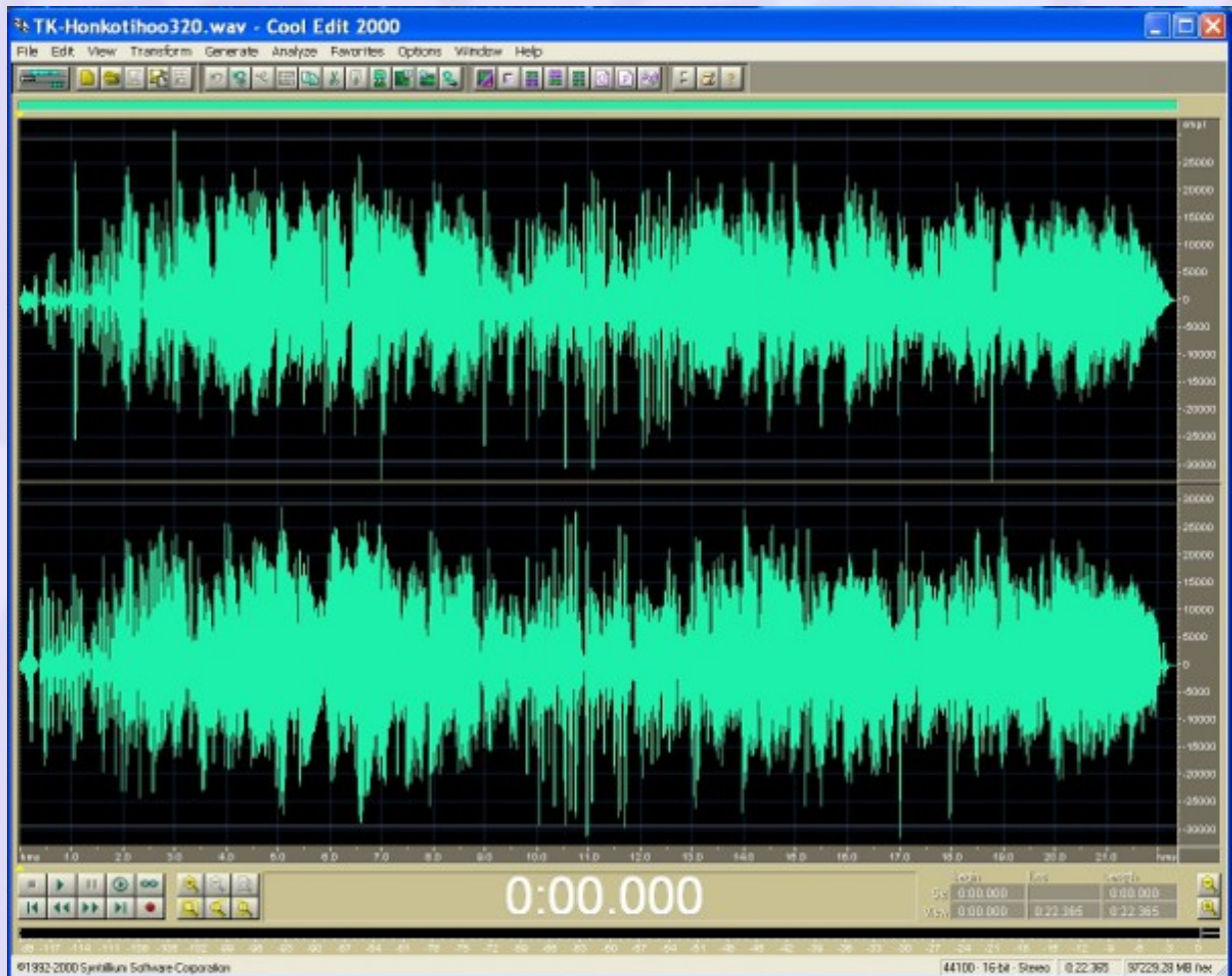
Windows XP on hieman seiskaa konstikkaampi, jos halutaan toistaa eksoottisemmin enkoodattuja videoita ja audioita, sillä sille optimoidun koodekkipaketin lisäämisen jälkeen niitä esittää parhaiten kuvassa näkyvä **Media Player Classic**. Tämä **Media Player Classic** on oikeastaan osa **XP**:lle tarkoitettua laajaa koodekkipakettia, ja se kykenee toistamaan useampia mediatiedostoja kuin **Windows Media Player**. Seiskaversioon tarjolla olevat koodekkipaketit toimivat suoraan tässä viimeksimainitussa ohjelmassa. Jollei halua asentaa nimenomaan **Media Player Classic** -ohjelmaa koodekkeineen, niin monissa tapauksissa **VideoLan Player** eli **VLC** mahdollistaa laaja-alaisen videoformaattien katselun, koska sen mukana toimitetaan kaikki sen hallitsemat ja sen tarvitsemat koodekit, ja se riittääkin useimmille. Molemmissa tapauksissa kysessä on ilmaisohjelma. Se, mitä ohjelmaa nyt kukin haluaa käyttää, jää itse kunkin päätettäväksi. Kannattaa huomioida se, että tavan takaa keksitään näissä olevia tietoturva-aukkoja, ja niistä aiheutuu järjestelmälle joskus vakavaakin haittaa.

Äänenkäsittely

Windowsissa vakiona mukana tulevat äänenkäsittelyohjelmat ovat erittäin riisuttuja, ja sangen kehoja, joten jos aikoo tehdä vähääkään laadukkaampia äänityksiä tai muokkauksia, täytyy hankkia jokin

kelvollinen ohjelma, ja laadukas, erillinen (mielellään ulkoinen) äänikortti, ja pari hyvää ohjelmaa. Nykytietokoneissa tavallinen, integoitu äänipiiri ei oikein riitä vakavampaa musiikkityöskentelyyn, vaikka onkin nykyisin jo varsin laadukas. Integroidun äänipiirin eräs etu on ”What U Hear”-ominaisuuden käyttömahdollisuus, eli voidaan äänittää jollakin tallennusohjelmalla ääntä joka parhaillaan soi netissä jollakin sivustolla, tai jonkin ohjelman soittamana. Tavallisin äänenkäsittelyohjelman käyttötilanne lienee se, että joku haluaa tehdä kotikeittiössään omatekoista musiikkia, ja tallentaa omia kyökkimusiikkiesityksiään. Toinen käyttötapa voisi olla valmiiden äänitiedostojen parantaminen esimerkiksi niissä olevan kohinan -tai naksahdusten poistolla. Entisaikoina käytettiin paljonkin fyysisiä laitteita, joilla pystyi esimerkiksi nostamaan heikkoja signaaleja paremmin esille, tai poistamaan äänitteissä olevaa kohinaa, ja voineekin sanoa, että ohjelmat käyttävät paljolti samoja periaatteita. Kyse on paljolti siitä, että äänite sovitetaan mahdollisimman hyvin ihmiskorvan kuultavaksi, ja kohinataso painetaan mahdollisimman alas, ja erilaiset signaalipiikit vaimennetaan. Ääntä voidaan muokata monin eri tavoin, ja esitystä voi hidsastaa ja nopeuttaa, tai äänenkorkeutta nostaa tai laskea niin, että tempo säilyy, tai niin, että tempo muuttuu samalla. Taitava äänenkäsittelijä voi tehdä täysin lahjattomasta laulajasta tähden, jos tänään naama muuten miellyttää kuulijoita – vaikka tämä ei pysyisi stemmassa, ja vaikka tämän ääni olisi heikko ja piipittävä. Näistä mahdollisuuksista huolimatta useimmat kaupalliset ohjelmat saattavat olla tavalliselle käyttäjälle ylivoimaisia ja ne ovat tavallisesti varsin hinnakkaita. Tavallisen käyttäjän onkin vaikea ymmärtää mikä näissä ohjelmissa oikein maksaa. No, ne ovat nämä nämä kaupalliset koodekit, jotka lisäävät audio-ohjelmien hintaan usein kaksi kolmannesta, ja loppu tulee korkeatasoisesta äänestä, ja erikoisominaisuuksista, kuten viisikanavaisesta toistosta sun muista. Ne vaativat myös mielellään parasta mahdollista, mielellään ulkoista äänikorttia, tai muuntajaa, ja tietokoneen tulisi olla mielellään optimoitu kuvan ja äänen käsittelyyn, ja windowsista tulisi karsia pois kaikki turha. Näin siis jos haluaa korkeaa suorituskykyä, ja laatua. Myös **Mac** voisi olla ihan hyvä valinta. Jotkut hyvistä, ja samalla läpikotaisin kaupallisista ohjelmista ovat vaihtaneet omistajansa vuosien varrella, ja samalla on jäänyt joukko ihan käyttökelpoisia ohjelmia roikkumaan joutilaina nettiin. Näiden hylättyjen ohjelmien käyttöönotto vaatisi rekisteröintiavainten hankkimista, joita kukaan ei enää tarjoa.

CoolEdit 2000 1.1

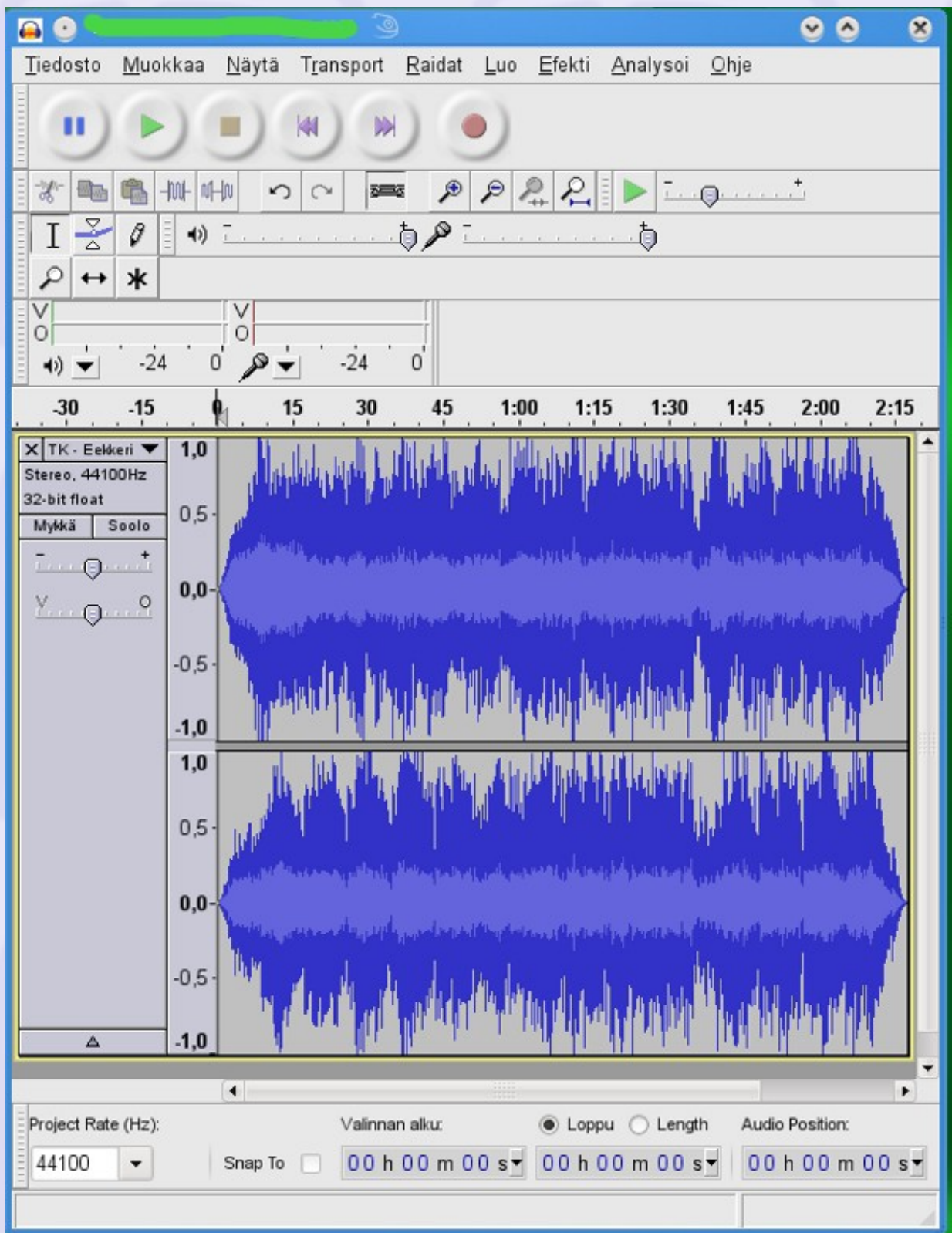
Eräs näistä orvoista on **CoolEdit** on kehitetty alunperin yliopistomaailmassa, ja joka toimii kaikissa uusimmissakin windows-järjestelmissä, ja joka olisi vieläkin mainio vaihtoehto vaativammallekin tietokoneen käyttäjälle. Valitettavasti kukaan ei enää valmista sitä, vaikka sen erilaisia johdannaisia onkin edelleenkin kaupan. Pelkästään **XP**:ssä toimii aivan erinomaisesti ylläolevassa kuvassa näkyvä **CoolEdit 2000 1.1**, joka on sikäli kinkkisempi asentaa, että myös sen lisäkomponentit (mainiosti toimivat *Studio Plug-in* ja *Clean-UP Plug-in*) vaativat rekisteröimistä, mutta osa plugineista on kokeiluversioita, joissa tallennukset sisältävät tahallaan lisättyjä vesileimoja. Tämä ohjelma on kuitenkin liian vanha **Windows 7**-systemiä ajatellen.

CoolEdit Pro 2.0

CoolEdit Pro 2.0 on harvinaisuus audio-ohjelmien parissa, sillä se toimii kaikissa windowseissa, ja lisäksi **winen** kautta linuxissa (joskaan ohjelman kaikki ominaisuudet eivät ole siinä käytettävissä). Ohjelma on täysin yhteensopiva **Windows 7** -käyttöjärjestelmän kanssa. Kuvassa ohjelmaan on tuotu käsiteltäväksi biisini *Muistakkos sen Rauhan kylpylän*. Ohjelmaa ei valmista enää kukaan tämännimisenä, ja sen on silti sharewarea. Missäpä tämän rekisteröisit? On tähänkin olemassa konsti, josta olen kertonut muissa oppaissani. Sanon ihan vilpittömästi ja ilman taka-ajatuksia, että tässä on sinulle ohjelma, jossa on kaikki tarvittava, ja vain vähän ylimääräistä. Varsinkin jos soitat itse musiikkiasi oikeilla instrumenteilla.

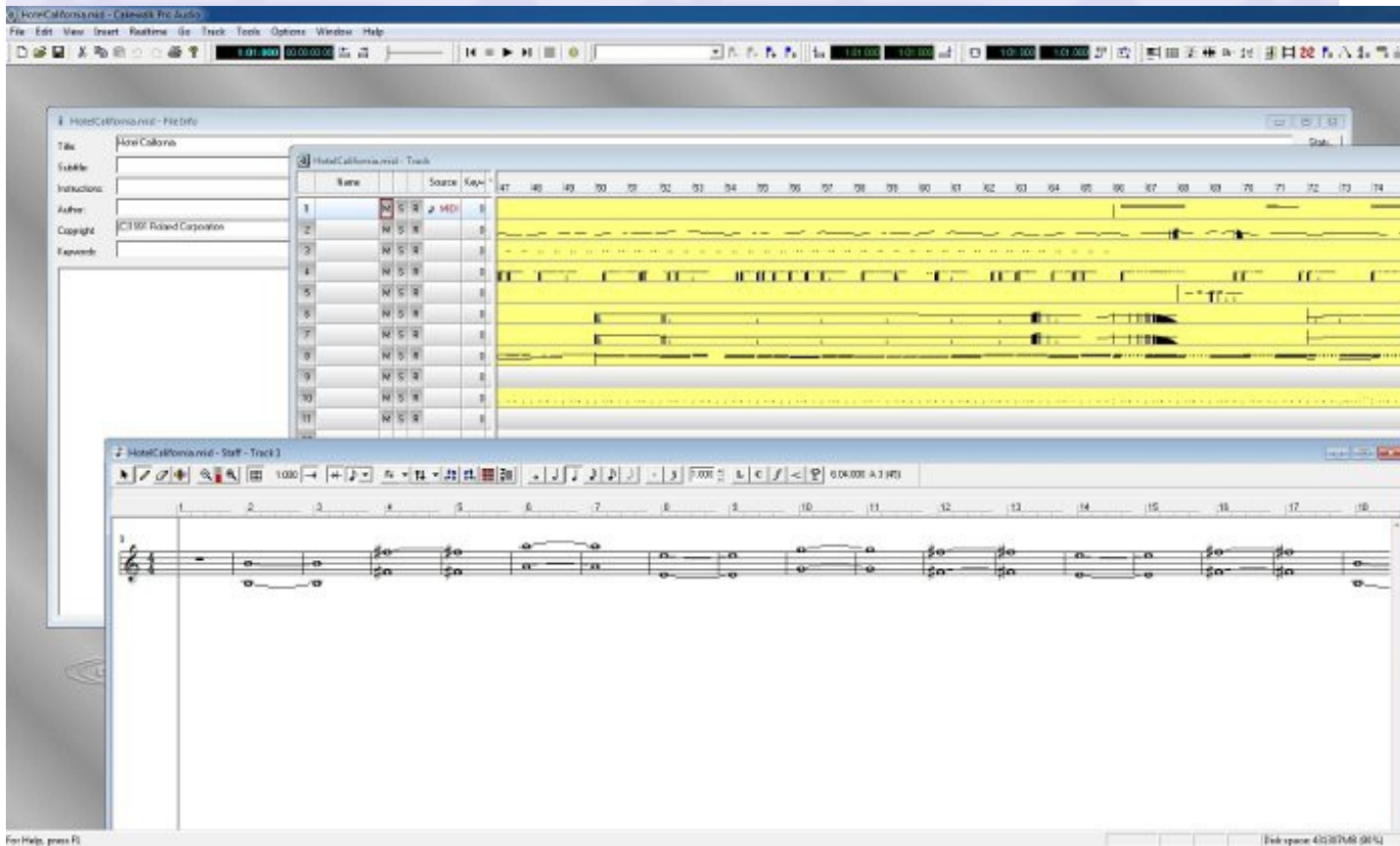
Audacity

Maanmainion **Audacity** -ilmaisohjelman voi asentaa sekä windowsiin – että linuxiin. Jotta ohjelman saisi tallentamaan tiedostot **MP3** -formaattissa, se vaatii tuekseen koodekin, joka on ilmainen **LAME**, joka ei sisällä kaupallista koodia, vaikka sen avulla voikin tuottaa **MP3** -tiedostoja. **Audacity** ymmärtää täysin vapaalle koodille perustuvia **.OGG** -tiedostoja, ja osaa tallentaa niitä. Ne vastaavat täysin laadultaan **MP3** -tiedostoja, ja ovat joissakin suhteissa sitä teknisesti jonkinverran parempia. Jos **MP3** -tiedostoformaattia käyttää, kannattaisi siitä käyttää parasta tallennuslaatua, eli **320 kbps** -laatua. Muutoin sinua saattaa myöhemmin kaduttaa kovastikin, jos olet joskus tallentanut musiikkia alhaisemmalla tallennustiheydellä – ja saat hankituksi kunnan äänentoistolaitteiston. Jos **Audacity** -ohjelmaan asentaa erikseen saatavissa olevan **FFmpeg** -lisäosan, sillä voi ottaa käsittelyyn esimerkiksi **.flv** -videon sisältämän äänen, ja tallentaa haluamaansa formaattiin. Ohjelmaan saa ladatuksi myös ilmaisia laajennuksia, joilla äänitiedostoa voi

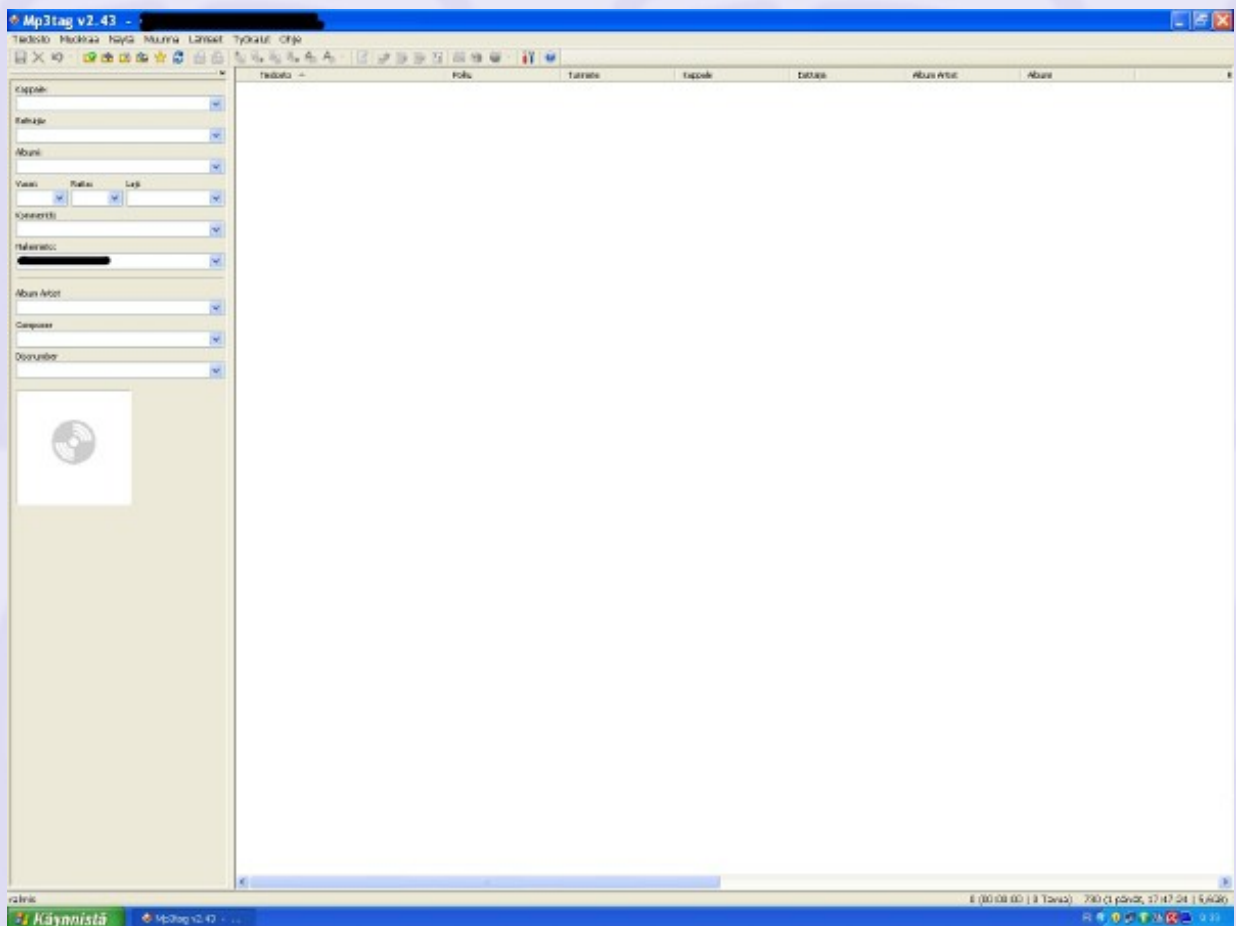
monin eri tavoin muokata. Kyseessä on mielestäni täysin ammattilaistason ohjelma, jolla taitava käyttäjä voi tehdä kaikenlaista. Muitakin ainakin näennäisesti ilmaisia vaihtoehtoja **Audacitylle** on toki tarjolla.

Cakewalk Pro Audio 9

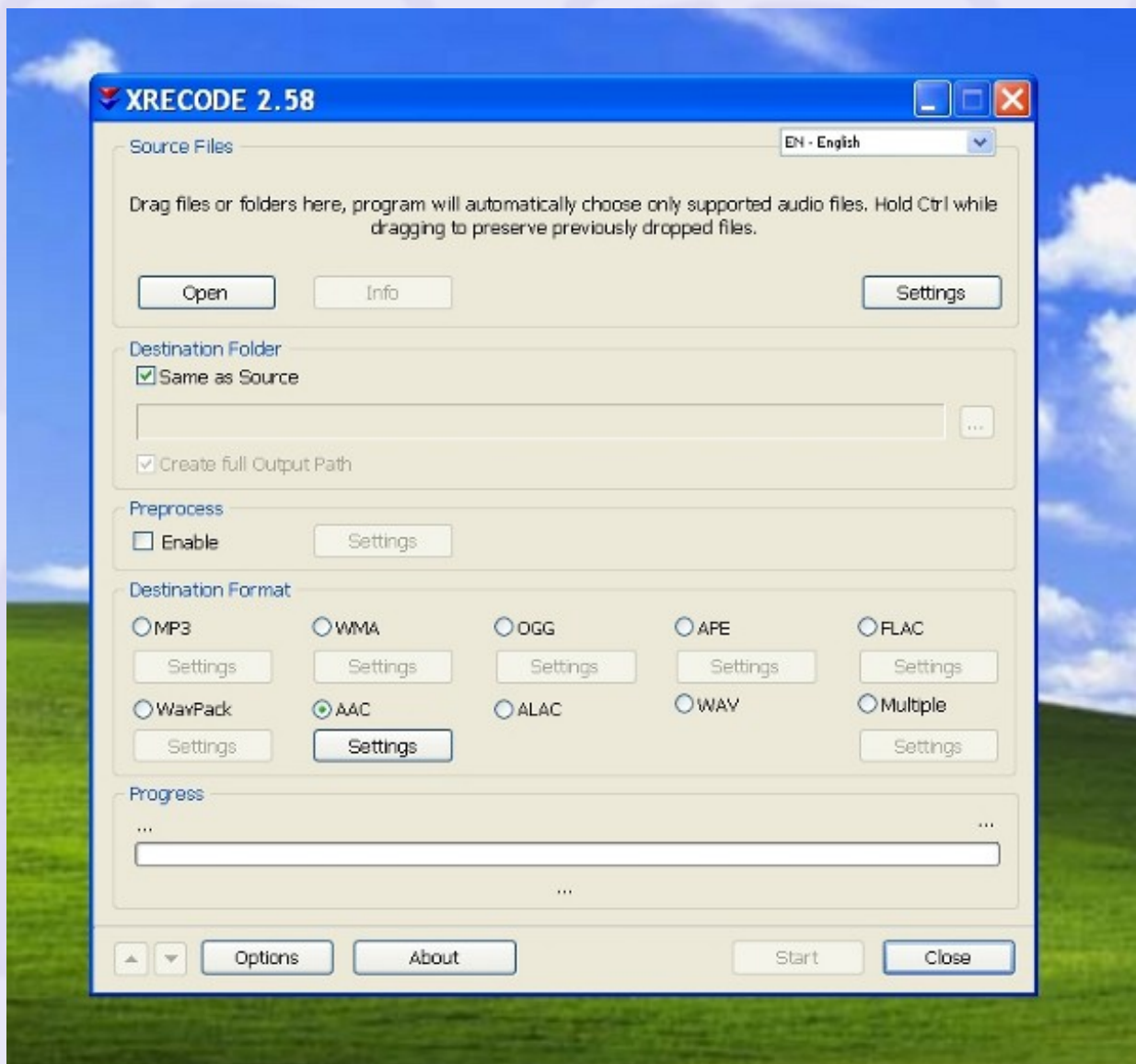
Haluan esitellä hieman jo vanhemman, mutta silti täysin käyttökelpoisen **Cakewalk Pro Audio 9.0.3** -ohjelman, jolla voi muokata ja pyöritellä **MIDI** -tiedostoja. Ohjelma on niin sanotusti Sharewarea, mutta siitä saattaa edelleenkin olla saatavissa niin sanottuja kräkättyjä versioita, jossa ainut tarvittava salasana on pakettitiedoston purkuun tarvittava rimssu. Tämä mainio ohjelmaa kuuluu siihen suureen joukkoon ohjelmia, jotka ihan oikeasti ovat kuolleet, ja kaikki niiden hyvät ominaisuudet jäävät käyttämättä. Minun käyttämäni paketin nimi on **cake903.zip**, ja sen avaamiseen tarvittava salasana ”www . upkajuy . com” (huomaa, että olen laittanut pisteiden väliin tahallisesti ylimääräiset välilyönnit, koska **OpenOffice** tulkitsee salasanan muutoin weppiosoitteeksi, ja sitten koko hommaa ei ymmärrä erkkikään). Että silleen.

MP3 Tag

MP3 Tag on ilmaisohjelma windowsille, ja se on täysin ilmainen. Ohjelmalla lisätään ja muokataan erilaisissa äänitiedostoissa olevia *Taggeja*, eli tiedostoon lisätään tiedot kappaleen nimestä, ja sen tekijöistä, sun muista. Jos olet siirtämässä esimerkiksi AAC ja **MP3** -tiedostoja matkapuhelimeesi, ja tiedostoissa ei ole tagitietoja, ei tiedostoja voi juurikaan jäsenellä ja järjestellä, koska normaalisti mediapuhelin ei käytä järjestelyissään tiedostonimiä. Sama pätee jos haluat esittää musiikkia taulutelevisiossa, jossa on *USB* -liitin. Tällöinkin tarvitaan asianmukaisia tagitietoja. No, ilman tätäkin ohjelmaa voi tietenkin elää, mutta jos on vähääkään tarpeen tallennella musiikkitiedostoja erilaisille muistivälineille, ja soittaa sitten niiden sisältöjä erilaisissa laitteissa, on syytä varmistua ja tarkistaa että kaikissa tiedostoissa on tagitiedot, ja lisätä ne, jos ne puuttuvat. Vaikka **MP3** -tiedosto on varsin tiiviisti pakattu, on se alkupuolella, tai loppupuolella tilaa tällaisille tagitiedoille. Vaaditaan vain järjestelmällisyyttä jotta tagitietojen antaminen olisi yhteneväistä, ja käytettäisiin aina samaa tapaa määrittellä musiikkigenrejä sun muita. On viisasta olla käyttämättä skandinaavisia merkkejä tageissa, koska ne eivät välttämättä näy kaikissa käyttöympäristöissä oikein. Emme vielä elä sillä tavoin valmiissa maailmassa.

XRECORDE

XRECORD on konversio-ohjelma, jonka viimeisin minun tuntemani ilmaisversio on **XRECODE 2.61**. Tämä ohjelma toimii **XP** ja **Vista** -järjestelmissä, joihin on hankalaa saada muutoin ilmaista **.aac** -enkooderiohjelmaa. Netissä on toki tarjolla tästä edelleen kehiteltyjä, mutta maksullisia versioita. **Aac** -tiedostoformaattia käytetään moderneissa Nokian multimedia matkapuhelimissa, ja nämä tällä enkooderilla käännetyt tiedostot sopivat nokialaisiin kuin nyrkki silmään. Ohjelma on tosin jo hieman vanha, mutta suoriutuu silti tehtävästään täysin kunnialla. Tämä on sopiva työkalu myös niille, jotka ovat muuten mieltyneet eksoottisiin musiikkiformaatteihin, joita *hifistit* paljolti käyttävät, kuten APE ja FLAC.

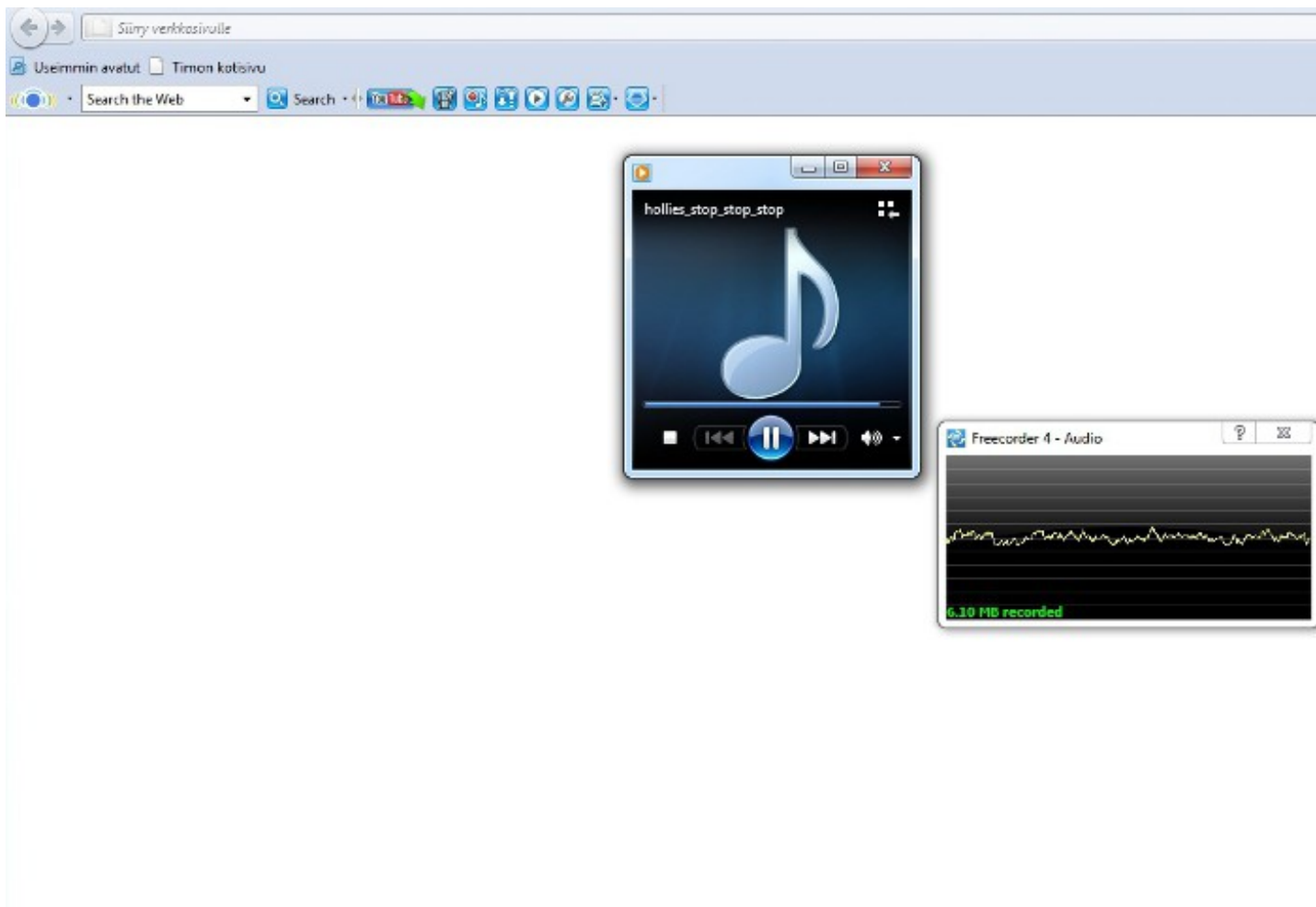
Freecoder

The screenshot shows a music website interface. At the top, there's a navigation bar with 'Tiedosto', 'Myöskään', 'Lisä', 'Suositut', 'Loppuneito', 'Työkalut', and 'Ohje'. Below that is a browser address bar showing 'http://www.musicme.com/'. The main content area displays an album page for 'Minun lauluni 1983-96' by Jussi Hakulinen. The album cover is on the left, and the right side shows the price '9,99 €' with a '-46%' discount. Below the price is a 'ACHETER CET ALBUM' button. The tracklist is visible, with the following tracks and durations:

Track	Duration	Price	Action
Häi tänäsi kanssa eiköiden	2:07	0,86 €	ACHETER
Vihden ilien vortette	2:17	0,86 €	ACHETER
Väläpöngäsiän mappak	3:52	0,86 €	ACHETER
Meinensakastat	3:24	0,86 €	ACHETER
Jousteribula	2:44	0,86 €	ACHETER
Päivänsäde ja menninkäinen	2:44	0,86 €	ACHETER
Talo vortella ruutaten	4:23	0,86 €	ACHETER
Vitkkaat kukut	2:40	0,86 €	ACHETER
Lakka laika	2:40	0,86 €	ACHETER
Lumilinn	4:17	0,86 €	ACHETER
Serpentini	4:25	0,86 €	ACHETER
Viis jote ei olikkaan	3:29	0,86 €	ACHETER
Tuhat talinea	3:57	0,86 €	ACHETER
Kesäkuu	5:04	0,86 €	ACHETER
Kitäläkyteet			
Joulu ovenuudessa			
Vieraskirja			
Joustan			
Missä on minun taitaani nyt? (säilyneet)			

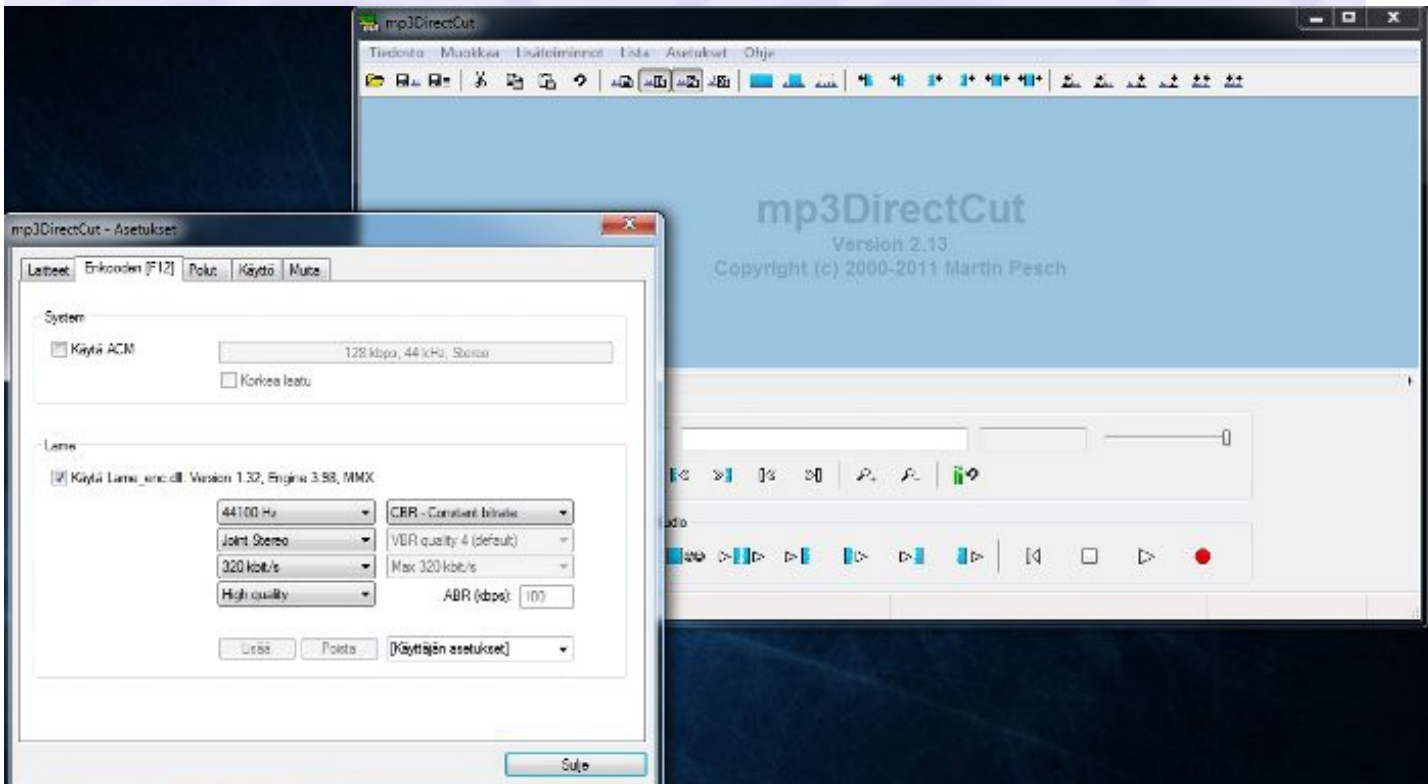
Overlaid on the tracklist is a 'Freecoder 4 - Audio' window showing a waveform and the text '5.76 MB recorded'. The website also features a search bar, a navigation bar, and various advertisements, including one for 'Vacuuming helps eliminate asthma triggers like dust and dander' and another for 'Actualités Pop, Rock'.

Ilmainen **Freecoder** lienee kaikkien niiden lempiohjelma, jotka kuuntelevat musiikkia erilaisilta palvelimilta kokopitkinä versioina, ja haluaisivat tosinaan tallentaa kuulemansa. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista kaikilla äänikorteilla, mutta **Freecoder** kuulee kaiken minkä kuulokkeista kuulet, tai kaiuttimista, ja tallentaa sen levyille. Voit valita tallennusformaatin, ja ohjelma muuntaa kuulemasi biisin sille. Sinun tehtäväksesi jää vain tiedostonimen muuttaminen haluamaasi muotoon, ja tietenkin tiedoston jälkikäsitteily. **Freecoder** asennetaan joko **Firefoxiiin**, tai **IE** -selaimen, jossa se näkyy ylimääräisenä painikerivistönä. Kuvassa soi **Hakulisen** esittämä *Päivänsäde ja menninkäinen*, joka näin tallentuu siististi C:\Tiedostot\Freecoder -kansioon. Mutta, mutta! Tämä ohjelma tuntuu olevan liiankin aktiivinen, sillä se asettaa itsensä käynnistyvien ohjelmien valikkoon (kysymättä sinulta mitään), ja sen poistaminen järjestelmästä ei ole kovinkaan yksinkertaista. Asennuksessa kannattaa olla tarkkana, ja hylätä esimerkiksi asennusohjelman ehdotukset oletushakukoneen muuttamisesta, ja torjua kaikki mikä vähääkään epäilyttää. **Freecoderin** omaa hakukonetta ei saa pois muutoin kuin poistamalla koko **Firefox** -selain, ja asentamalla se uudelleen. Jos palkin asentaa **IE** -selaimen, on sen poisto astetta hankalampaa. Kuitenkin kaiketinkin; ohjelma on erittäin hyvä omassa käyttötarkoituksessaan, ja melkein vastaa maksullista **Total Recorder** -ohjelmaa.

Mutta entäpä sitten jos haluaisit tallentaa vaikkapa omalla levylläsi olevan **MIDI** -tiedoston **MP3** -formaattiin? Tällöinkin voit käyttää selainta, ja siinä **Windows Media Player** -ohjelmaa, joka osaa noita soittaa, ja sitten vaan tallennat kuuntelemasi **MIDI** -tiedoston selaimellasi niinkuin kuuntelisit mitä tahansa mediatiedostoa joltakin nettisivulta. Tavallaan kyse ei ole *konversiosta*, sillä tässähän äänitetään vain se, mitä kuullaan, ja **Media Player** osaa soittaa **MIDIÄ**. Itse asiassa vain mielikuvitus asettaa lopultakin rajat mitä voidaan tehdä. Tämä kaikki on erinomaisen kätevää jos koneessa on esimerkiksi ulkoinen **M-Audio Fast Track** -äänikortti, joka ei mahdollista myötäkuunteluun perustuvaa tallennusta.

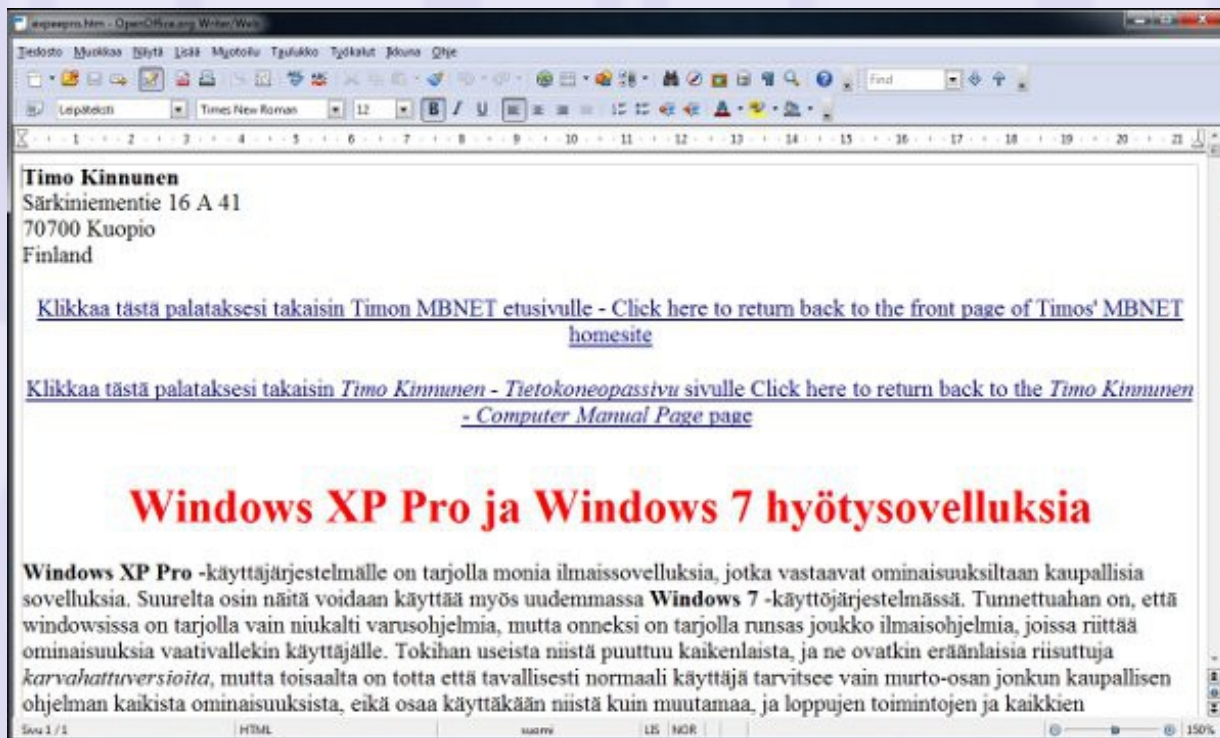
MP3DirectCut

MP3DirectCut osaa nauhoittaa linja – tai mikrofoniiliitännän kautta tulevia ääniä, mutta ei **Freecoderin** tapaan selaimen kautta kuunneltavaa musiikkia. Tälläkin ohjelmalla lienee oma käyttäjäkuntansa. Tämä ohjelma on ilmainen. Yleisesti voi sanoa, että varsinkin maksullisiin ohjelmiin tarjotaan netissä erilaisia keygeneraattoreita, mutta kokemukseni mukaan niiden kanssa saa koneelleen myös vahinko-ohjelmia, vaikkei olisi ehtinyt ladata asianomaisilta sivuilta yhtään mitään. Yleensäkin näiden kanssa operoitaessa kannattaa pitää virustorjunnat sun muut kunnossa, ja erityisesti käyttää maksullisia torjuntaohjelmia, koska netistä saatavat kräkätety torjuntaohjelmat merkitsevät aina pukin päästämistä kaalimaan vartijaksi.

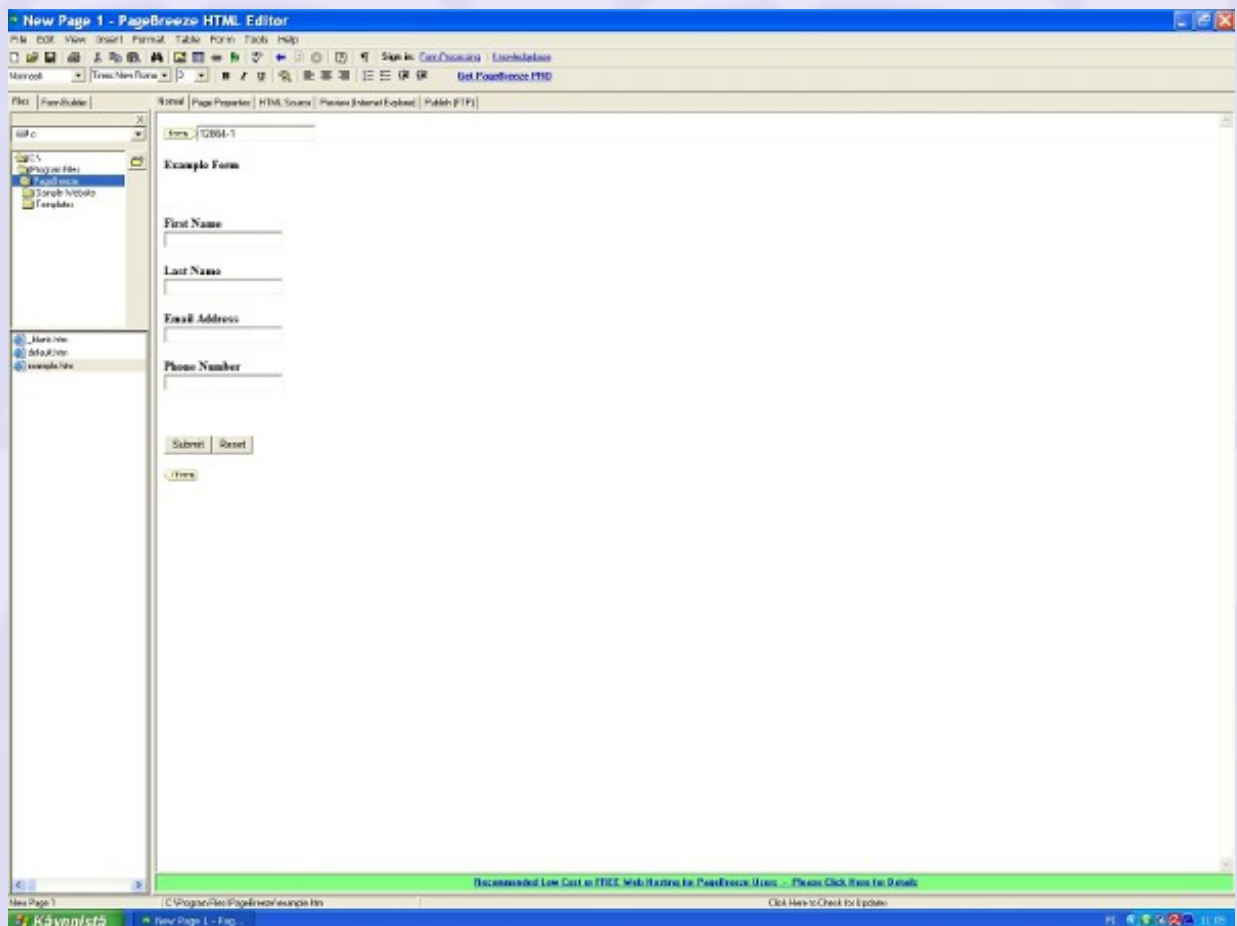
HTML Editoreja ja toimisto-ohjelmia

OpenOffice 3.3

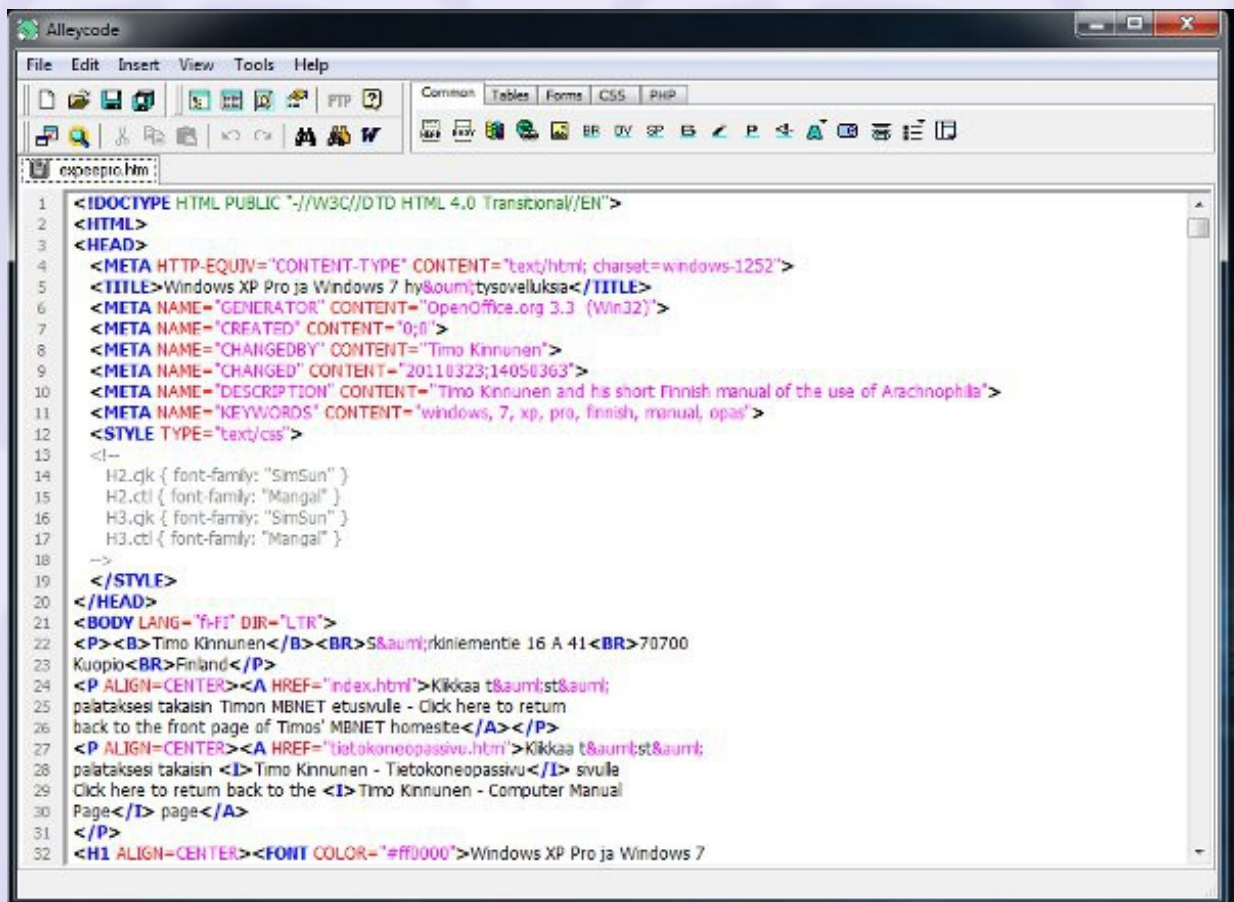
Normaalien kotisivujen teossa välttää aivan mainiosti **OpenOffice**, sillä se näyttää sivut melko tavalla samanlaisina kuin ne näkyvät selaimissa, ja lisäksi tämä ohjelma on ilmainen. Siinä on niin paljon ominaisuuksia, että tavallinen käyttäjä vain harvoin joutuu raapimaan tynnörin pohjia, kun etsii uusia kikkoja. Tällä ohjelmalla pystyy luomaan **.pdf** -tiedostoja ilman, että tarvitsisi vääntää erilaisten skriptien kanssa. Tietenkään sillä ei voi ottaa käsiteltäväksi valmista **.pdf** -tiedostoa tekstinkäsittelyohjelmaan, sillä tätä varten on aivan omat systeeminsä. Ylläolevassa kuvassa näkyy juuri nyt lukemasi dokumentti käsittelyssä. **OpenOfficen** ominaisuuksiin kuuluu joukko muunnostoimintoja, joilla muilla tekstinkäsittelyohjelmilla tehdyt tiedostot voidaan ottaa muokattavaksi. Tämä on kätevää niiden kannalta, joilla on levyllä ja disketeillä lojumassa esimerkiksi vanhalla **WordPerfect 5.0** -ohjelmalla luotuja dokumentteja. Nykyisin on saatavana LibreOffice – niminen muunnos, jota itse en saanut asennettua lainkaan koneelleni, koska **Norton 360** ei asennusohjelmaa hyväksynyt. En kuitenkaan jäänyt pohtimaan asia pidempään, sillä **OpenOffice** on aivan hyvä ohjelma meikäläisen käyttöön, ja varmaankin soveltuu myös juopoilille lehtien toimittajille.

PageBreeze

Tämä ohjelma on *WYSIWYG* (What You See Is What You Get), joka näyttää käsiteltävän tekstin sellaisena, jollaisena se on nähtävissä valmissa tiedostossa. Ylläolevassa kuvassa ohjelmalla on luotu käyttöliitymä kirjautumista varten johonkin systeemiin. Valitettavasti ohjelma tallentaa skandinaaviset merkit *Extended* -muodossa, eli esimerkiksi windowsissa tyypillinen metamääritys **<META HTTP-EQUIV="CONTENT-TYPE" CONTENT="text/html; charset=windows-1252">** kertoo selaimelle sen, millaisen merkkitaulukon mukaan esimerkiksi skandinaaviset merkit on näytettävä. **PageBreeze** -ohjelmassa ei ole muunnosmekanismia jolla sen ymmärtämät *extended* -merkit voisi muuntaa kätevästi *HTML* -merkeiksi. Tämä olisi kätevää koska tällöin selain tulkitsee HTML -tageja, ja osaa sen perusteella esittää merkit. Tällaisessa systeemissä koko tiedosto on normaalia ASCII -tekstiä, ja ääkköset sun muut esitetään HTML-tageina. Näin esimerkiksi "ä" -kirjain on "ä". Esimerkiksi **OpenOffice** tallentaa tekstin sisältämät merkit nimenomaan tällaisina HTML -tageina, vaikka tiedostossa olisikin metamääritys jotakin tiettyä kieltä varten.

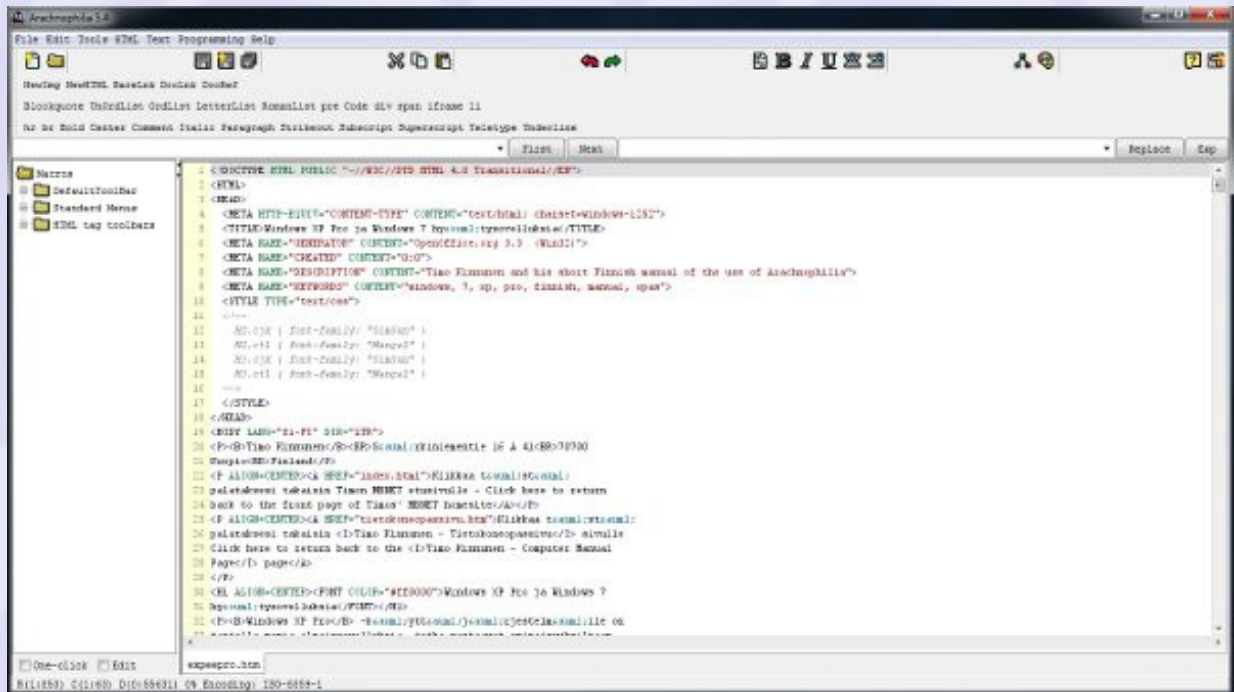
AlleyCode


```
1 <!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0 Transitional//EN">
2 <HTML>
3 <HEAD>
4 <META HTTP-EQUIV="CONTENT-TYPE" CONTENT="text/html; charset=windows-1252">
5 <TITLE>Windows XP Pro ja Windows 7 hy&ouml;tysoveluksia</TITLE>
6 <META NAME="GENERATOR" CONTENT="OpenOffice.org 3.3 (Win32)">
7 <META NAME="CREATED" CONTENT="0;0">
8 <META NAME="CHANGEDBY" CONTENT="Timo Kinnunen">
9 <META NAME="CHANGED" CONTENT="20110323;14050363">
10 <META NAME="DESCRIPTION" CONTENT="Timo Kinnunen and his short Finnish manual of the use of Arachnophila">
11 <META NAME="KEYWORDS" CONTENT="windows, 7, xp, pro, finnish, manual, opas">
12 <STYLE TYPE="text/css">
13 <!--
14 H2.cjk { font-family: "SimSun" }
15 H2.cjl { font-family: "Mangal" }
16 H3.cjk { font-family: "SimSun" }
17 H3.cjl { font-family: "Mangal" }
18 -->
19 </STYLE>
20 </HEAD>
21 <BODY LANG="fi-FI" DIR="LTR">
22 <P><<B>Timo Kinnunen</B><<BR>S&auml;u;rnienmentie 16 A 41<<BR>70700
23 Kuopio<<BR>Finland</P>
24 <P ALIGN="CENTER"><<A HREF="index.html">K&auml;ikk&auml;
25 palataksesi takaisin Timon MBNET etusivulle - Click here to return
26 back to the front page of Timos' MBNET homepage</A></P>
27 <P ALIGN="CENTER"><<A HREF="tietokoneopassivu.html">K&auml;ikk&auml;
28 palataksesi takaisin <<I>Timo Kinnunen - Tietokoneopassivu</I>
29 sivulle
30 Click here to return back to the <<I>Timo Kinnunen - Computer Manual
31 Page</I> page</A>
32 </P>
33 <H1 ALIGN="CENTER"><<FONT COLOR="#ff0000">Windows XP Pro ja Windows 7
```

Vaikka **AlleyCode** on jo vanha ohjelma, on se edelleen käyttökelpoinen **Windows 7** -käyttöjärjestelmässä. Tosin se on yksinkertainen, mutta ainakin oman kokemukseni mukaan sen pitäisi välttää ainakin tuurijuupoille kirjailijoille, ja räjähtäneen näköisille jatsimuusikoille. Jokin aika sitten joku hönelö arvosteli minun itse laatimiani kotisivuja sillä perusteella, että koodi olisi muka vanhanaikaista. Vai niin! Tietääkseni koodi on pysynyt samanlaisena jo vuosikausia, ja kaikki selaimet ymmärtävät sitä mainiosti. Tietenkin joku voi rakentaa sivujaan erilaisten tukisysteemien varaan, ja hajoittaa tiedoston pieniin osiin, jotka on linkitetty toisiinsa, mutta sellaisten sivujen hallinta vaatii taas ihan omaa ohjelmaansa. Se ei sovi tavallisille sunnuntaijuupoille räätäleille ja punanenäisille, virkaheitoille kamreereille.

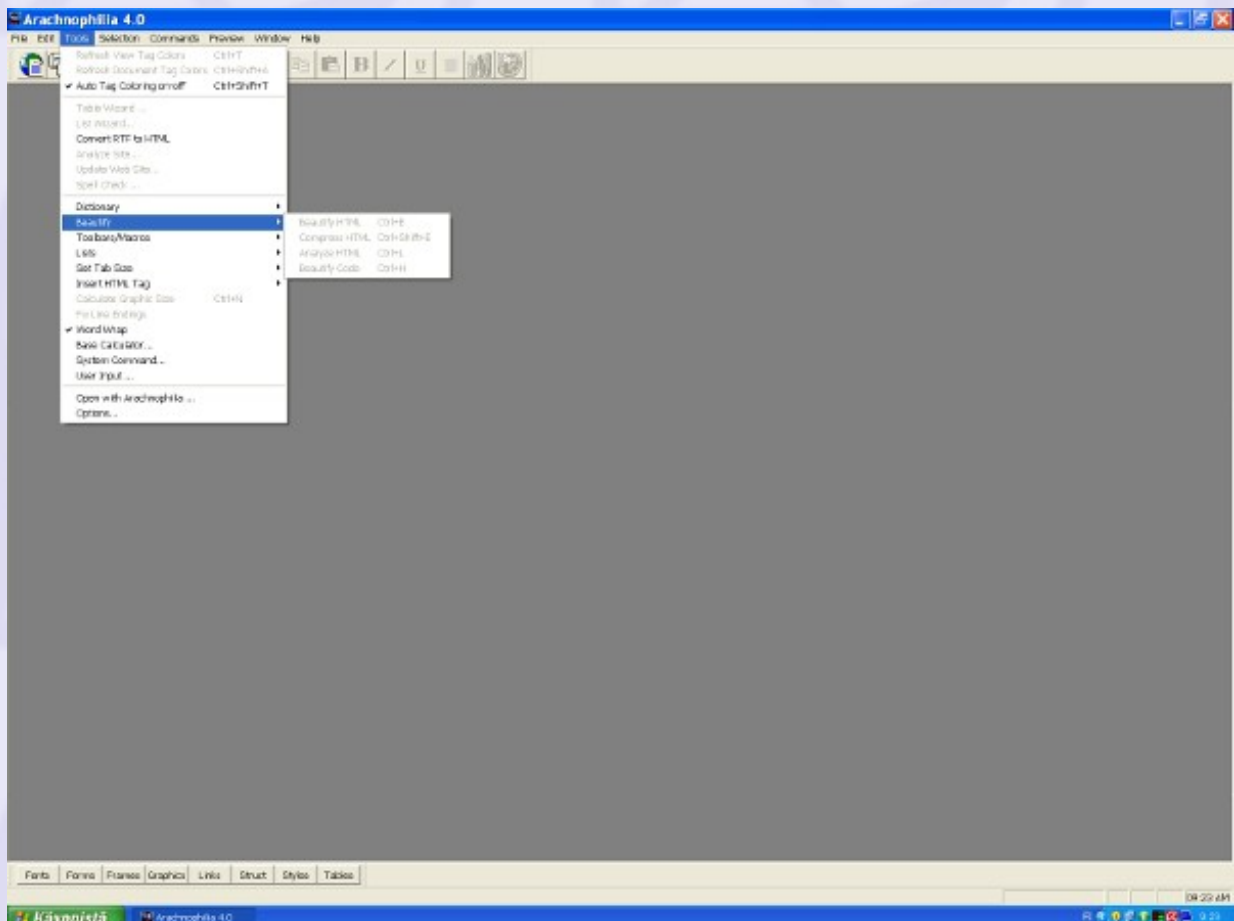
Arachnophilia 5.4 (javaversio)


```
1 <!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0 Transitional//EN">
2 <HTML>
3 <HEAD>
4 <META HTTP-EQUIV="CONTENT-TYPE" CONTENT="text/html; charset=windows-1252">
5 <TITLE>Windows XP Tee ja Windows 7 työssä</TITLE>
6 <META NAME="GENERATOR" CONTENT="OpenOffice.org 3.0 (Win32)">
7 <META NAME="CREATED" CONTENT="0:0">
8 <META NAME="DESCRIPTION" CONTENT="Timo Flannan and his short Finnish manual of the use of Arachnophilia">
9 <META NAME="KEYWORDS" CONTENT="windows, 7, xp, pro, suomi, manual, open">
10 <STYLE TYPE="text/css">
11 <!--
12 .N1 { font-family: "Times" ;
13 .N1 { font-family: "Times" ;
14 .N1 { font-family: "Times" ;
15 .N1 { font-family: "Times" ;
16 <!--
17 </STYLE>
18 </HEAD>
19 <BODY LANG="fi-FI" DIR="LTR">
20 <P><B>Timo Flannan</B> <A href="mailto:timoflannan@iki.fi">iki.fi A </A> </P>
21 <A href="mailto:timoflannan@iki.fi">mailto:timoflannan@iki.fi</A>
22 <P ALIGN="CENTER"><A href="index.html">Klikkaa täällä</A>
23 <A href="mailto:timoflannan@iki.fi">Klikkaa täällä</A> - Click here to return
24 back to the index page of Timo's WEBB HomeSite</A>
25 <P ALIGN="CENTER"><A href="mailto:timoflannan@iki.fi">Klikkaa täällä</A>
26 <A href="mailto:timoflannan@iki.fi">Klikkaa täällä</A> - Click here to return
27 back to the index page of Timo's WEBB HomeSite</A>
28 </P>
29 <P ALIGN="CENTER"><PRINT></PRINT>Windows XP Tee ja Windows 7
30 </P>
31 <P><A href="mailto:timoflannan@iki.fi">mailto:timoflannan@iki.fi</A>
32 <P><A href="mailto:timoflannan@iki.fi">mailto:timoflannan@iki.fi</A>
33 </BODY>
34 </HTML>
```

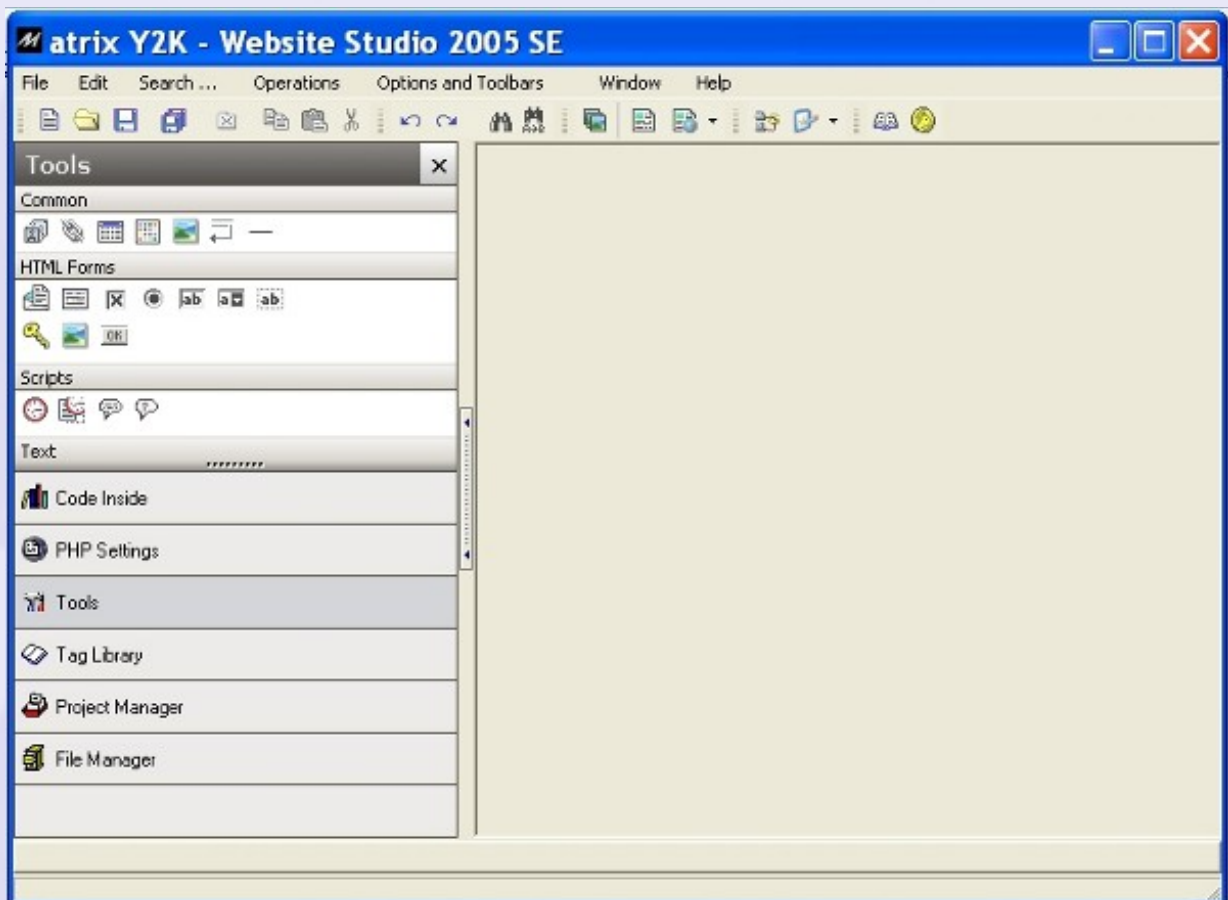
Pikatestini mukaan **Arachnophilia 5.4** java-versio toimii **Windows 7** -käyttöjärjestelmässä, kunhan siihen on asennettu uusin java. Vanhojen java-versioiden kanssa ei kannata ruveta pelleilemään jo tietoturvan vuoksi. Tässäkin ohjelmassa on ominaisuuksia vaikka muille jakaa, ja nykypöydissä muistikaan ei ihan heti lopu kesken, sillä tämä sovellus vaatii nimenomaan muistia.

Arachnophilia 4.0

Arachnophilia 4.0 on jo hieman vanha windows-sovellus, mutta sisältää runsaasti käyttökelpoisia ominaisuuksia. Ohjelma näyttää ja tallentaa tiedostot oletuksena HTML -merkkeinä, vaikkakin osaa muuntaa merkit *Extended* -muotoon, ja päinvastoin. Kyseessä on *HTML -editori*, jolla *HTML* -tiedostoja voi käsitellä lähdekoodina, eli se näyttää tiedoston *WYSIWYG* -tilassa vain ulkoisen selaimen kautta. Tällä ohjelmalla käsitellyn tiedoston *WYSIWYG* -käsittelyyn voi käyttää normaaleissa tilanteissa ilmaista **OpenOffice** -ohjelmaa. Lähdekoodissa HTML -tiedostoille voi tehdä paljon sellaista, joka olisi mahdotonta tilassa, jossa teksti ja kuvat näkyvät lopullisessa muodossa editorissa. Erilaisten metatietojen lisääminen ei juurikaan ole mahdollista *WYSIWYG*-tilassa. Lähdekoodimuodossa HTML -tiedostoille voi tehdä esimerkiksi erilaisia korvausoperaatioita, tai niin halutessaan muuttaa tiedoston sisäiseltä rakenteeltaan kauniimmaksi *Beauty* -toiminnolla, tai kääntää tiedoston kädenkäänteessä *Rich Text* -formaattiin. On paljon tilanteita, joissa tiedoston käsittely on paljon helpompaa kun se näytetään lähdemuodossa – kunhan vain tietää, mitä tekee.

Matrix Y2K Website Studio 2005 SE

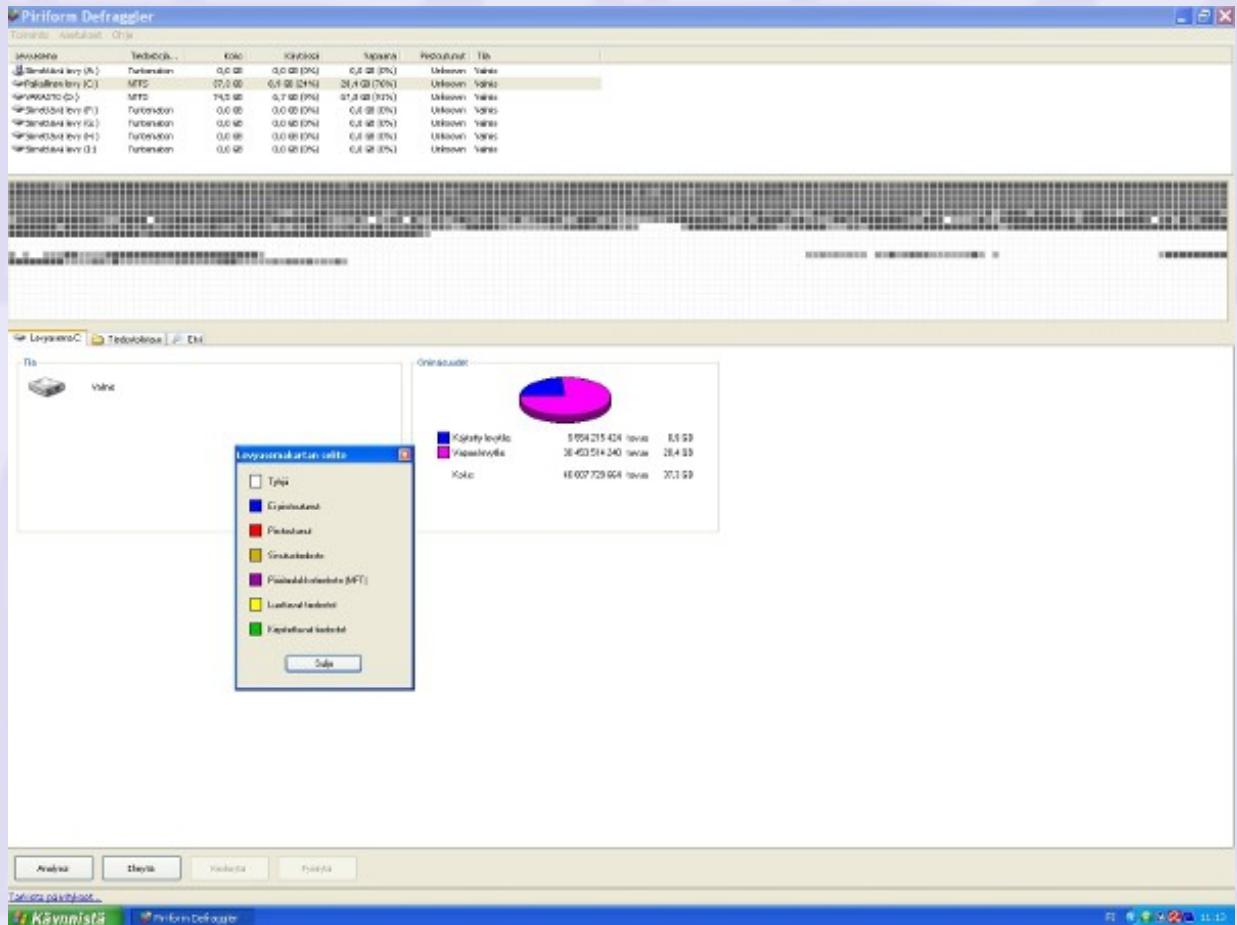
Matrix on sekin mitä mainioin ilmaisohjelma nettisivujen käsittelyyn, ja siinä on ominaisuuksia joita tavallinen käyttäjä vain harvoin tarvitsee, jos koskaan. On kuitenkin hyvä hankkia aina tilaisuuden tullen ohjelmia, joiden ominaisuuksia saattaa hyvinkin tarvita myöhemmin, kun taidot karttuvat, kuten PHP -juttujen määrityksiä, sun muita. Kun tällä ohjelmalla vääntää koodia, vääntyy ankarimmankin kriitikon naama hyväksyvään virneeseen.

Työkaluohjelmia

Työkaluohjelmilla windows -systemiä voi pitää kunnossa, ja sen toimintaa voidaan tehostaa niiden avulla. Näitä on olemassa melkein joka lähtöön, ja tässä en esittele kuin joitakin, joiden olen huomannut toimivan niinkuin niistä on luvattu. On tosin ihmisiä, jotka eivät koskaan käytä ainuttakaan ylläpito-ohjelmaa, ja silti heillä ei kenties koskaan ole mitään ongelmia. Windows -systemi on kuitenkin sellainen, että se korruptoituu vähitellen, ja hidastuu. Otetaan esimerkkinä vaikkapa tiedostojen

taas asentaa kaikki tarvitsemansa ohjelmat kerralla, ja pysyttäytyy niissä, ei putsausohjelmille ole kovinkaan suurta tarvetta.

Piriform Defraggler

Defraggler on ilmentiedostojen eheytysohjelma windowsia varten. On aivan normaalia, että windows tallentaa tiedostoja levyille niin, että ne sirpaloituvat sinne. Tämä merkitsee sitä, että tiedostoa luettaessa luku- ja kirjoituspää joutuvat tekemään enemmän liikkeitä, ja siten esimerkiksi kiintolevy kuulu mekaanisesti enemmän, ja sen käyttöikä lyhenee. Eheytyksessä tiedosto tallennetaan uudelleen levyille niin, että se muodostaa yhden ja ainoan kokonaisuuden, ja luetaan siksi yhdellä ja ainoalla luku-kirjoituspään liikkeellä. On sinällään samantekevää miten sirpaleisina tiedostot sijaitsevat levyllä, koska systeemi löytää ne tilanvaraustaulukon tietojen perusteella joka tapauksessa, ja nykyaikaiset, nopeat tietokoneet eivät kuluta hakuisin enää paljon aikaa. Kyse onkin tavallaan estetiikasta. On olemassa tätä ohjelmaa monipuolisempia ja parempia ehetysohjelmia, mutta tavalliselle käyttäjälle niistä ei ole saatavissa mekittäväää etua ilmaisohjelmiin nähden. Ylläolevasta kuvasta voitte nähdä, että 40 gigatavun levystä on käytetty vain noin neljännes **Windows XP Pro** -systemille kaikkine sovelluksineen, ja että käytössä on myös 80 gigatavun osio datalle. Juuri tällaisissa kokoonpanoissa eheytyksestä on hyötyä, varsinkin jos joutuu usein poistamaan sovelluksia, tai päivittämään olemassaolevia. Jos kiintolevy on suuri, teratavujen kokoinen, kestää aikansa, ennekuin systeemi kirjoittaa täsmälleen samaan kohtaan uudelleen, jolloin eheytykselläkään ei ole jatkuvaa tarvetta. Huomatakoon tässä, että **Norton 360** (versio 4) sisältää jo valmiiksi optimointiohjelman, jolloin **Defraggler** on tarpeeton.

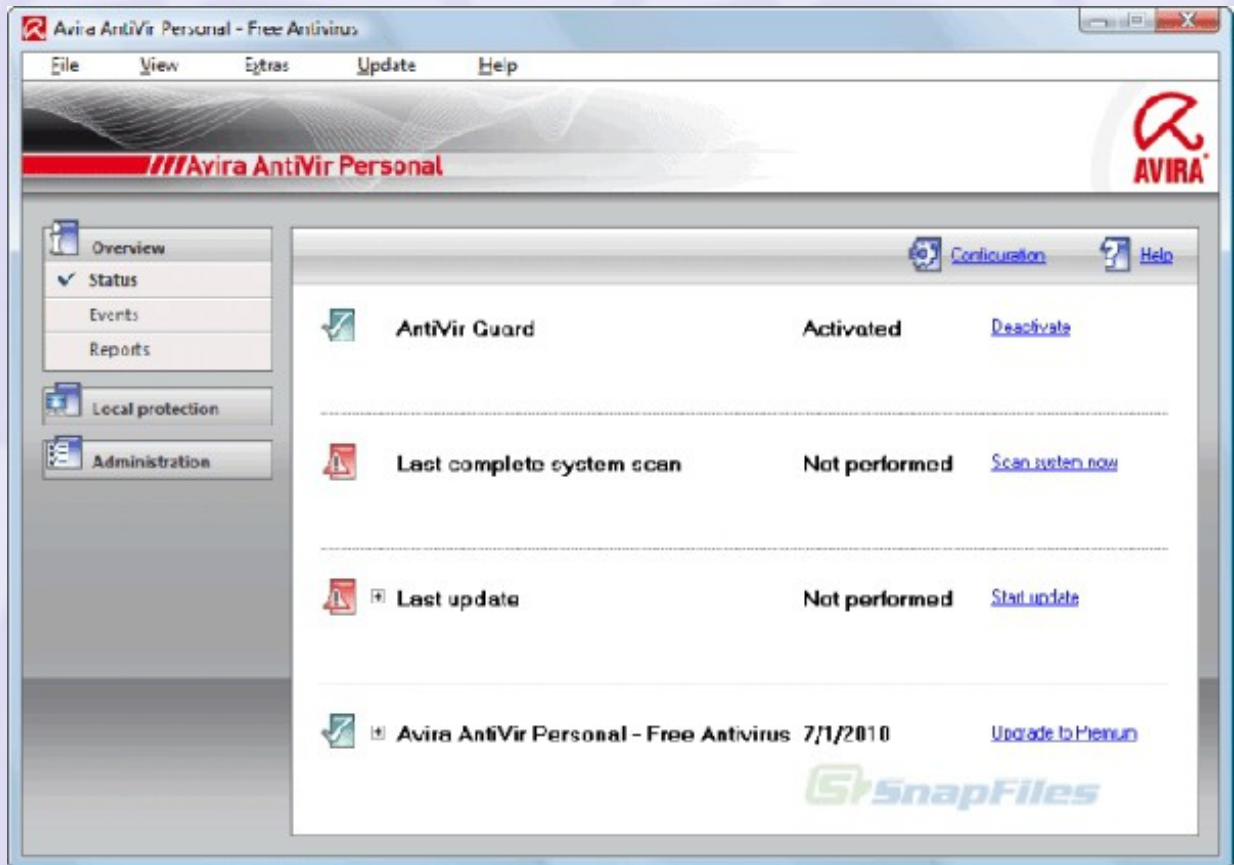

iZarc on ilmainen, ja kätevä pakkaus – ja purkuohjelma erilaisille arkistotiedostoille. Kuten ylläolevasta kuvasta näet, on tiedostovalikoima varsin kattava. Tämä ohjelma kannattaa asentaa, koska windowsin oma pakkausohjelma ei osaa avata kuin *Zip* -tiedostoja. Ohjelma on lisäksi suomenkielinen, mikä helpottaa sen käyttöönottoa. Ohjelman asennuksessa tarjoamia erityispalveluja ei tarvitse hyväksyä, eikä pidäkään hyväksyä.

Virustorjunta ja palomuurit

Windows -järjestelmän virussuojaus on välttämätöntä, sillä systeemiin kuuluva **Defender** -ohjelma ei viruksia poista, eikä niitä löydä. Se hyväksyy monia urkintakomponentteja, jotka muut torjuntaohjelmat löytävät ja poistavat systeemistä. Windowsissa on sisäinen palomuuriohjelma, mutta sekään ei valvo nettiliikennettä millään tavoin, ja päästää kaikki sovellukset sisään, ja myös ulos, jos ne sitä tahtovat. Kaikki portit ovat oletusarvoisesti auki. Maksullinen tietoturva on kuitenkin halpaa, ja investoimalla reilut 30-60 euroa pääsee vuodeksi paljon parempaan varmuuteen. Samanverran rahaa tärväytyy kapakkireissullakin. Monasti maksullinen palomuri ja virustorjunta tulee jo koneen mukana, ja sitä voi testata ainakin kolme kuukautta. On aivan turhaa ostaa tukku kalliita sovelluksia, ja sitten pihistää tietoturvasta. Sanoisin, että normaalilla tavoin windowsia käyttämällä säästyy maailmassa vellovalta pahalta. Kun ei käy pornosivuilla, tai käytä tiedostojenkako-ohjelmia, tai metsästä ohjelmista laittomia kopioita. Mutta ilmaisia turvaohjelmia on niitäkin saatavilla. Esittelen seuraavassa muutaman, jotka ovat pysyneet mukana kyydissä.

Antivir

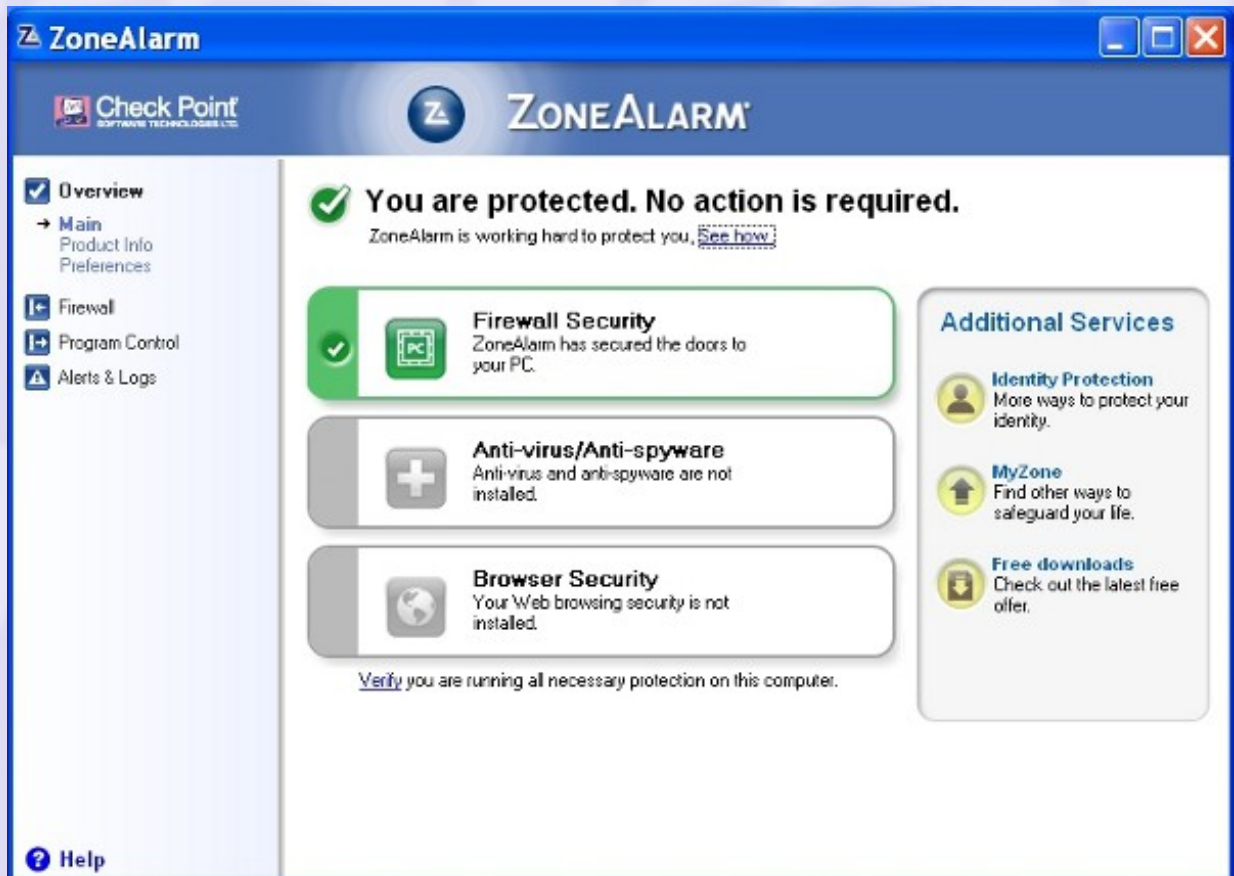
Virustorjuntaan on tarjolla ilmainen **Antivir** -ohjelma, joka toimii myös vanhemmassa, ja kenties hitaammassa koneessa, jossa resurssit ovat muutoinkin vähäisemmät. Se on havaintojeni mukaan aavistuksen verran nopeampi kuin **F-Secure**, ja siinä on mukana **Antivir Guard** -ohjelmakomponentti, joka valvoo mm. nettiliikennettä, ja muutakin toimintaa. Itselleni sattui tätä ohjelmaa käyttäessäni monellekin tuttu tilanne, jossa se löysi eräältä CD -levyltä keygeneraattorin, jossa oli piilotettuna virusohjelma. Ohjelmatiedostoa ei tarvinnut edes avata jotta tartunta olisi tapahtunut. Riitti, että se oli tallennettuna levyille. Vaikka keygeneraattori on jo vanha, ja ohjelma, jota varten se oli valmistettu, oli jo menneen maailman lumia, oli virus silti edelleen täysin iskussa, ja olisi saattanut aiheuttaa paljon vanhinkoa. Paljon myöhemmin sitä olisi ihmetelty, miksi kone hidastelee, ja tökkii? Ei ole ollenkaan harvinaista, että madot ynnä virukset tarttuvat levyiltä ja levykkeiltä, ja todennäköisesti myös USB -muistitikuilta. Tästä – ja monista muistakin syistä johtuen – jonkinlainen virusskanneri on windowsia käytettäessä melkein pakollinen hankinta, sillä kaikki virukset eivät tule netistä. Uudemmissa, nopeammissa koneissa kannattaa käyttää jotakin maksullista ohjelmaa, kuten **F-Secure**, joka tarjoaa virustorjunnan lisäksi myös palomuurin. Kun siitä ostaa *tuotevaihtopaketin*, se tulkitsee **Antivir** -ohjelman vaihdettavaksi ohjelmaksi, ja poistaa sen, ja asentuu senjälkeen ongelmitta.

Ad Aware

Windows tarvitsee jonkinlaisen ohjelman (virustorjuntaohjelman lisäksi) muiden mönkiäisten etsintään voisi käyttää **Ad Awarea Free** -versiona, jolloin se ei olisi ristiriidassa minkään muun konella olevan skannerin kanssa. Jos olet kovin peloissasi virusten suhteen, asenna joku linux-distribuutio, ja älä käytä sitä koskaan pääkäyttäjänä, vaan määritä itsesi tavalliseksi käyttäjäksi. Opettele käyttäjienhallinta kunnolla, ja älä päästä ketään koneellesi. Voi pian sattua, että koneellesi tunkeutujalla on pian vähintään samat oikeudet kuin sinullakin, jos hän osaa asiansa. Koska kaikki eivät osaa asettaa vieraan oikeuksia tarpeeksi pieniksi – käy taitava tunkeutuja pian läpi kaikki kirjautumisskriptejä sisältävät kansiot, ja selvittää itsensä pääkäyttäjäksi, jonka jälkeen olet kusessa – ja vieras vie kaikki videosi ja musiikkisi, etkä tiedä koko hommasta mitään. Linuxissa on palomuri valmiiksi sisäänrakennettuna ytimessä. Tietenkin minulla on omat epäilyni sen läpitukenemattomuudesta, ja linux-koodarit ovat erittäin taitavia, ja jo oletusarvoisesti etevämpiä kuin vintuosateinit.

Zone Alarm

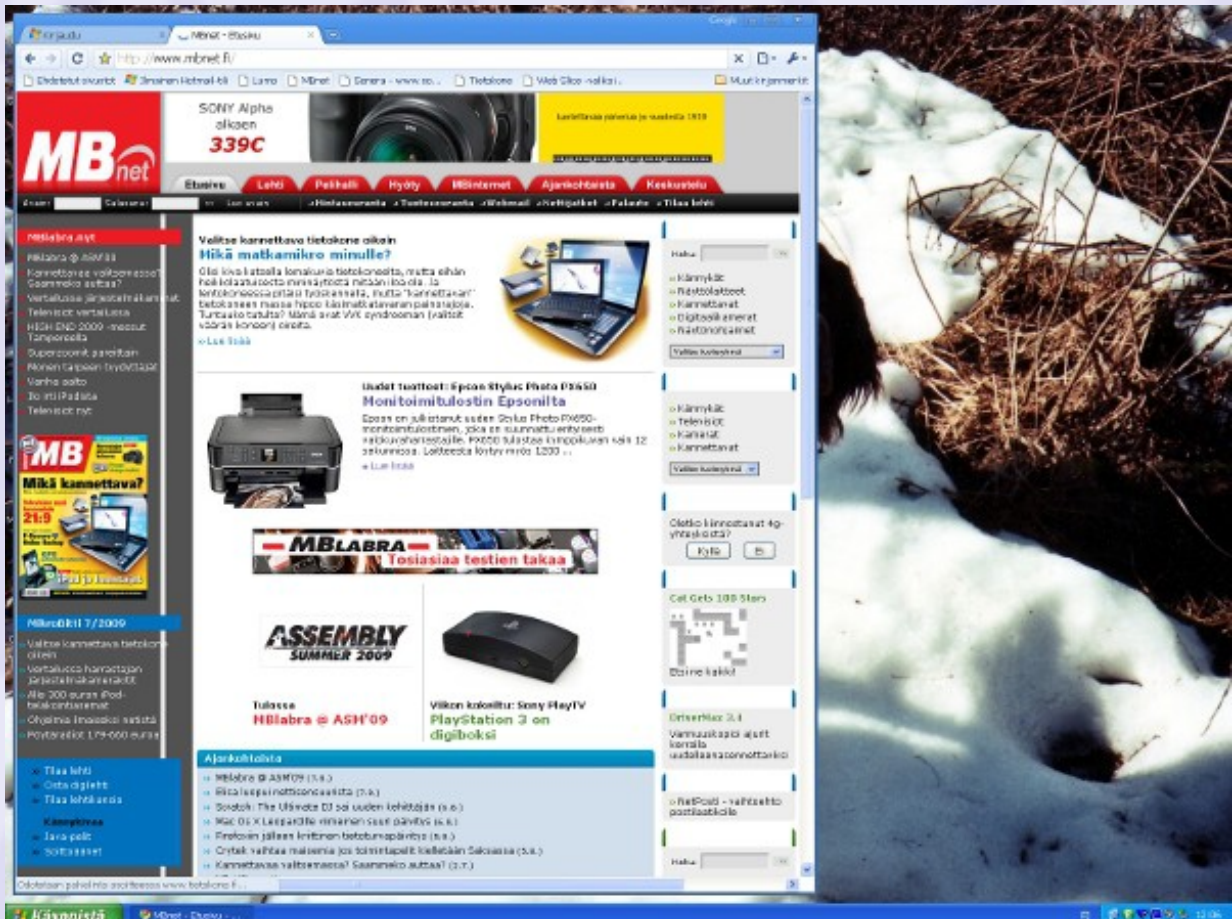

Windowsissa on oma palomuuriohjelma, mutta se on passiivinen, eikä ilmoita verkkoliikenteestä mitään. Lisäksi windowsin portit eivät ole oletusarvoisesti suljettuja, mikä avaa sen kaikenlaisille hyökkäyksille verkosta käsin. Käytännössä systeemi näkyy ulospäin niinä portteina, jotka siinä ovat auki – ei tosin kenelle tahansa, mutta eksperteille kylläkin. Tunkelijan kannalta suojaamaton systeemi on tavallaan osa tunkeutujan omaa tietokonetta, ja hän voi nähdä kaikki sen kansiot sisältöineen. Windowsin palomuurisuojaus hoituu vaikkapa *peruspartin* **ZoneAlarm** -ohjelmalla, jonka käyttöliittymän näet yllälevassa kuvassa. Jos joku nyt sanoisi tähän, että *zone* sisältää vakoilukomponentteja Israelin valtion hyväksi, ja että *Mossad* sen kautta kontrolloisi konettasi, niin menähän vähän itseesi ja kysy, mitä tietämisen arvoista sinä asioista tiedät, että jonkun sen takia pitäisi asiakseen tutkia ajoittain tietokoneesi koko sisältö. Jos pelaat jotakin peliä, jonka olet varastanut, ja saanut peleissä niin ja niin paljon pisteitä, ei se ole tietoa, jolla olisi jotakin arvoa. Ainut, mikä sinulta on viety, on aikasi – ja se voi olla juuri sitä aikaa jolloin olisit oppinut monia tärkeitä asioita tosi nopeasti ja helposti, kun myöhemmin niitä on painettava päähän tuskalla ja vaivalla. Sinulta on huijattu tulevaisuus, ja sinut on pantu pelaamaan joitakin tyhmiä pelejä silmät suitsinrenkaina, ja sinusta ei koskaan tule sitä joksi olisit halunnut. Todellista, rahanarvoista tietoa sinusta olisi, jos joku vakuiutusyhtiö tai mahdollinen tuleva työnantaja näkisi koneeltasi, että sinulla on syöpä, tai että säilytät kansioissasi nuorten tyttöjen alastonkuvia. Totuus lienee se, etteivät mailman tiedustelupalvelut seuraa ihan jokamiehen tekemisiä missään päin maailmaa. Saat joka päivä niin sanottua disinformaatiota, joka on tarkoitettu sinun hämäämiseksesi. Ei pidä ollenkaan uskoa niitä jotka väittävät jollakin nettipalstalla, että windowsin oma palomuri ja vahingollisten komponenttien hakuohjelma olisivat riittävä tae turvallisuudesta. Asialla voivat olla rikolliset, jotka seuraavassa hetkessä kaappaavat koneesi, ja siitä tulee yksi monista postitusautomaateista. **ZoneAlarm** – ohjelman avulla voit ainakin seurata sitä, mikä sovellus milloinkin pyrkii ulos, ja siksi olisi syytä opetella niiden sovellusten nimet ja tiedot, joita systeemiin on asennettu. Jos esimerkiksi päivität jonkin ohjelman systeemissäsi, vaatii **Zone** sinulta valtuutusta päästä juuri asennettu, uusi ohjelma ulos. Jos kyseessä olisi virusohjelma, voisit tässä vaiheessa pysäyttää sen, ja blokata sen hyväksytyjen ohjelmien luettelosta – ja sitten kaikessa rauhassa tuhota sen. Monet asentamistasi hyötyohjelmista pyrkivät päivittämään itseään ajoittain, ja esimerkiksi virustorjuntaohjelma joka käynnistyksen yhteydessä. Jollei näitä asioita opettele kunnolla, ei *zonesta* ole mitään hyötyä, mutta automaattiasetuksillakin se tarjoaa silti ainakin jonkinasteista turvaa.

Selaimia ja postiohjelmiä

Ilman selaimia et voisi tutkia internetin aarteita. On olemassa erilaisia selaimia eri käyttötarkoituksia varten, ja on olemassa tekstipohjaisia selaimia, ja graafisia selaimia, ja on olemassa omalta koneelta toimivia selaimia ja nettiselaimia. Selaimet näyttävät käyttöliittymältään samanlaisilta käyttöjärjestelmästä riippumatta, ja niitä käytetään samalla tavoin windowseissa ja linuxeissa, ja muissa käyttöjärjestelmissä. Postiohjelmillä lähetetään ja vastaanotetaan sähköpostiviestejä, ja näitäkin on tarjolla melkein joka lähtöön.

Google Chrome

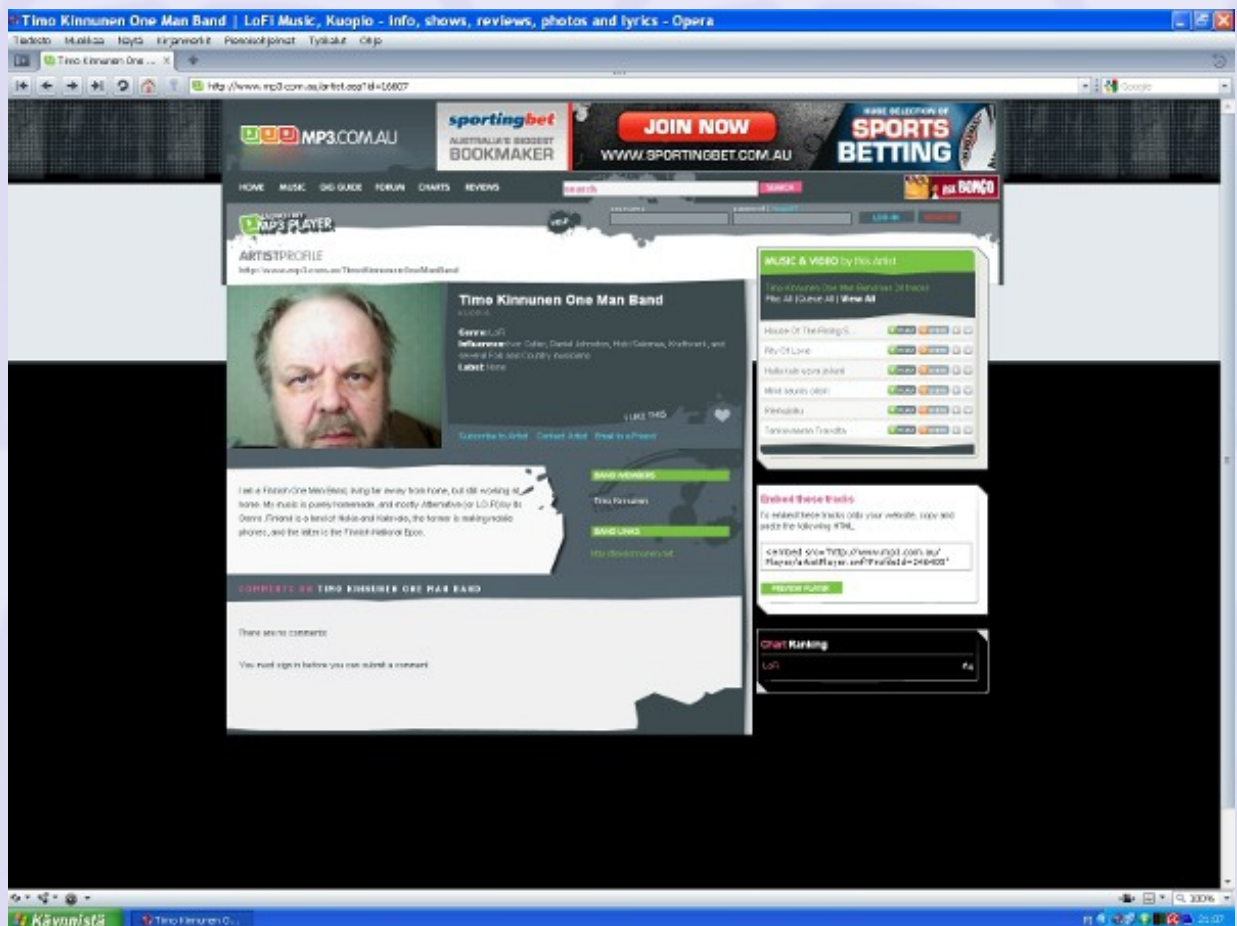
Uusimpia selaintulokkaita lienee **Google Chrome**, joka on niin sanottu nettipohjainen selain. Se lienee nopein kaikista selaimista. Ylläolevassa kuvassa näet sen, miten se näyttää **Mblabran** -sivun. Ihan samalla tavoin kuin muutkin selaimet tekevät. Tällainen selain on suositeltava jos operoidaan morkkulan kautta, ja ainakin minun mielestäni selain on erinomaisen ergonominen, ja se näyttää myös muiden selainten kokoamat kirjainmerkit.

Firefox

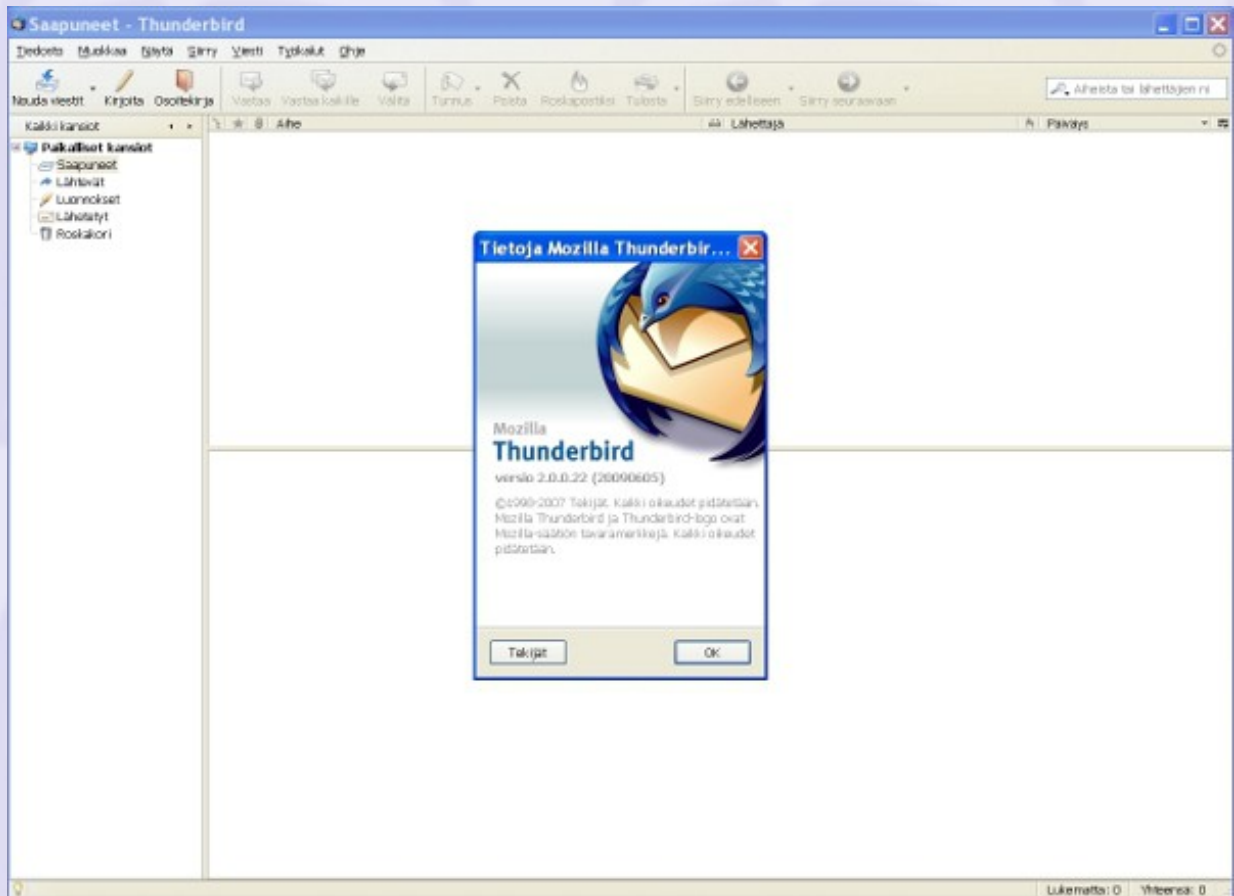
Firefox toimii windowsissa, ja sisältää automaattisen päivityksen, jota myös kannattaa käyttää, koska siten tietoturva on aina ajanmukaisella tasolla. Tässä kuvassa selaimella on *Zone Alarm* -suojaus, sekä kaupallisten pomppukomponenttien esto. Tietenkin on totta, että eivät nämäkään kykene systeemiäsi suojaamaan, jos menet ehdoin tahdoin sivuille, joissa piru piilee. Pornosivut ja laittomien pelien lataussivut ovat yleensä varustettuja niillä kaikkein uusimmilla tuholaisversioilla, joihin ei ole vielä ehditty rakennella tunnistamismenettelyjä, tai tuhoamismekanismeja. Vaivattomin **Firefox** on, jos koneessa on **F-Secure**, tai joku **Nortonin** ohjelma.

Opera

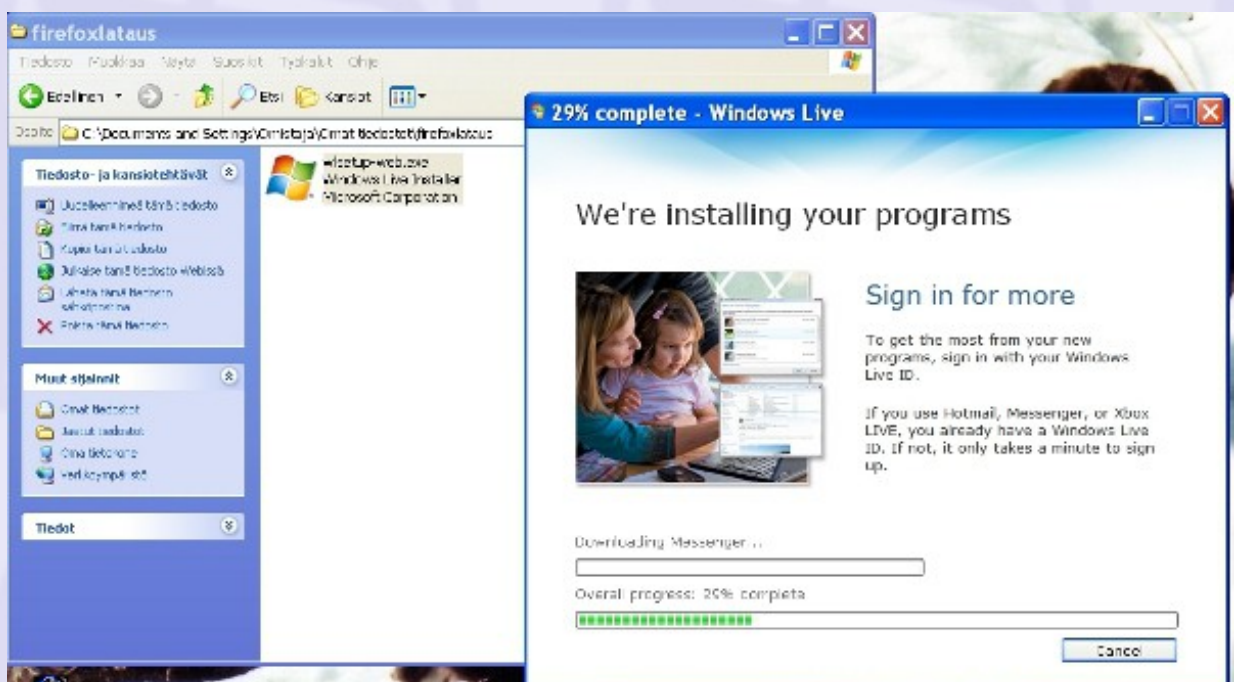
Opera on ilmaisohjelma, jota voi käyttää sekä windows – että linux -systeemeissä. Ylläolevassa kuvassa Opera on juuri avannut MP3au -palvelimella Australiassa sijaitsevan kotisivuni, jonne olen ladannut vuosien kuluessa musiikkiani. Joissakin kohdin **Opera** eroaa sen kanssa kilpailevasta **FireFoxista**, ja molemmilla on omat kannattajansa, tai puolueensa. Sanoisin, että tavallinen käyttäjä ei juurikaan huomaa selainta käyttäessään, missä käyttäjäjärjestelmässä selain toimii, tai edes sitä, mikä erityisen selain on käytössä, koska selainten käyttöliittymät ovat aika samanlaiset. Näihin mainittuihin selaimiin verrattuna **Microsoft Internet Explorer** on erityisesti käyttöliittymältään erittäin epäergonominen. Uudessa **Operassa** on käytössä (tai käyttöön otettavissa) **Turbo** -toiminto, josta on hyötyä hitailla yhteysnopeuksilla; se näyttää esimerkiksi kuvat hieman heikkolaatuisempina, ja nopeuttaa siten paljon dataa sisältävien sivujen latautumista. Sitten siinä on **Unite** -toiminto, jolla tietokoneet voivat olla vaihtosuhteessa keskenään. Tästä ominaisuudesta on pelkkää haittaa jollei ole aikeissa käydä mielipiteidenvaihtoa **Operan** palstoilla, sillä esimerkiksi **F-Secure** tulkitsee selaimen tietoturvariuskiksi, koska se on myös palvelin. Jos ne olisivat olleet Operalla fiksumpia, ne olisivat laittaneet nämä uudet ominaisuuden valinnaisiksi, ja tarjonneet pelkkää selainta niille, jotka eivät halua roikkua Operan palstoilla, jossa voi vaihtaa kaikenlaista. Koodekkien suhteen se on hieman enemmän vaivannäköä vaativa sovellus, mutta kykenee näyttämään täsmälleen samat mediasällöt netistä kuin **Firefox**. Muitakin eroavaisuuksia näiden selainten välillä toki on, kuten se, että **Operasta** on saatavissa ilmainen, mediapuhelimissa toimiva *java* -versio

Mozilla Thunderbird

Mozilla Thunderbird on ilmaisohjelma, joka toimii sekä windows – että linux -systemeissä. Kyseessä on postiohjelma, jossa on yksinkertainen, ja toimivaksi havaittu käyttöliittymä. Sillä voi tarkistaa yhdellä ja samalla kertaa useita postilaatikoita, jos niitä sattuu olemaan. Siinä on tuki salaukselle, jos sellaista tarvitsee, ja windowsissa useimmat virustorjuntaohjelmat kykenevät tarkistamaan myös **Thunderbirdiin** tulevat postit. Ohjelmaa kannattaa päivittää aina kun päivityksiä tarjotaan.

Windows Live

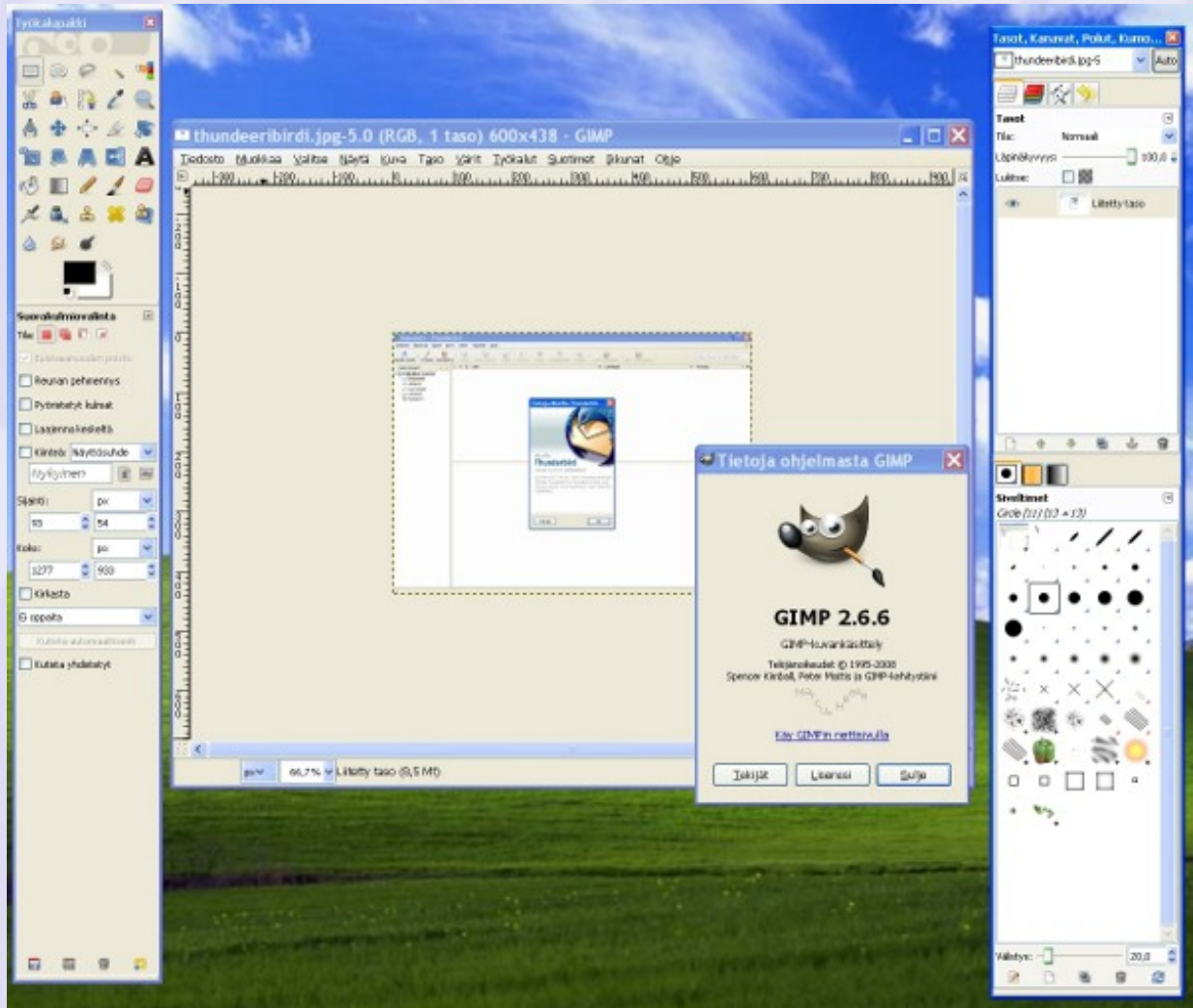

Windows XP Pro -järjestelmäversiossa mukana oleva **Outlook Express** -postiohjelma, joka on jo vanha, ja siihen ei saa enää päivityksiä. Siksi se kannattaa poistaa käytöstä *Lisää tai poista Windowsin osia* -toiminnolla, ja asentaa sitä korvaamaan jo aiemminkin esitelty **Windows Live** -ohjelmisto, tai sitten koneelle kannattaa asentaa **Mozilla Thunderbird**, tai jokin vastaava, johon saa edelleenkin tietoturvapäivityksiä. Ei kannata sulkea etuovea panssariestein, ja jättää takaovi samalla auki käyttämällä ohjelmaa, joka on reikäinen kuin juusto. Ylläolevassa kuvassa asentuu koneelle englanninkielinen versio ohjelmasta, mutta sen saa päivitettyä haluttaessa finskiversioksi lataamalla mikkisofthan sivulta nimenomaan suomenkielisen asennuspaketin.

Kuvan - ja videoiden käsittely

Netistä ladattavissa olevat videot ovat yleensä *flash* -pohjaisia, **.flv** -tiedostoja. Näitä voi katsella esimerkiksi **Videolan Player** -ohjelmalla, tai **MediaPlayer Classic** -sovelluksella, tai Vistassa jopa **Windows Media Playerilla**, kun systeemiin on asennettu Vistalle ja Seiskalle sovelias koodekkipaketti. Vaikka tiedostot ovatkin katsottavissa, on niitä tarpeen muntaa muihin formaatteihin, ja siihen tarvitaan ohjelmia, jotka eivät kuulu windowsin vakiovarusteisiin. Kokonaan oma lukunsa ovat varsinaiset, maksulliset videoeditorit, joilla videoita voi muokata monin eri tavoin, ja muuntaa melkein pä mihin tahansa formaattiin. Huokeimpia niistä voi saada tietokonekaupasta tai netistä jopa satasella, mutta kalliimmat ovat huomattavasti tätä kalliimpia. Olisi hyvä miettiä sitä, miten paljon näitä yleensäkin käyttää – ennenkuin mättää kauppaan lapiokaupalla rahaa, ja saa hankituksi raskaan sovelluksen, jonka tarjoamat mahdollisuudet jäävät kuitenkin käyttämättä. Itse asiassa windowsissa ei tarvita kuin yksi, ilmainen kuvankäsittelyohjelma – ja jollei halua hassata rahaa, on se **Gimp** - jonka ominaisuudet riittänevät useimmille. Monissa kaupallisissa kuvankäsittelyohjelmissa on ominaisuuksia niin paljon, ettei niitä koskaan tarvitse kaikkia, eikä niiden kaikkien merkitystä edes ymmärrä. Joskus tarjolle tulee kaupan hyllylle jääneitä ohjelmia, kuten minulle **Corel PaintShop Pro Photo X2**, jonka sain viidelläkymppillä. Samoin sain **Pinnacle Studio** alle satasella. Toki on tarjolla monipuolisempiakin ohjelmia, kuten **PhotoShop**, mutta harva meistä taviksista tarvitsee kaikkia sen ominaisuuksia. Rohkenisin silti asettaa monet muokkaamistani videoista ja kuvista niiden taiteilijoiden tuotosten rinnalle, joiden ohjelmat maksavat paljon rahaa.

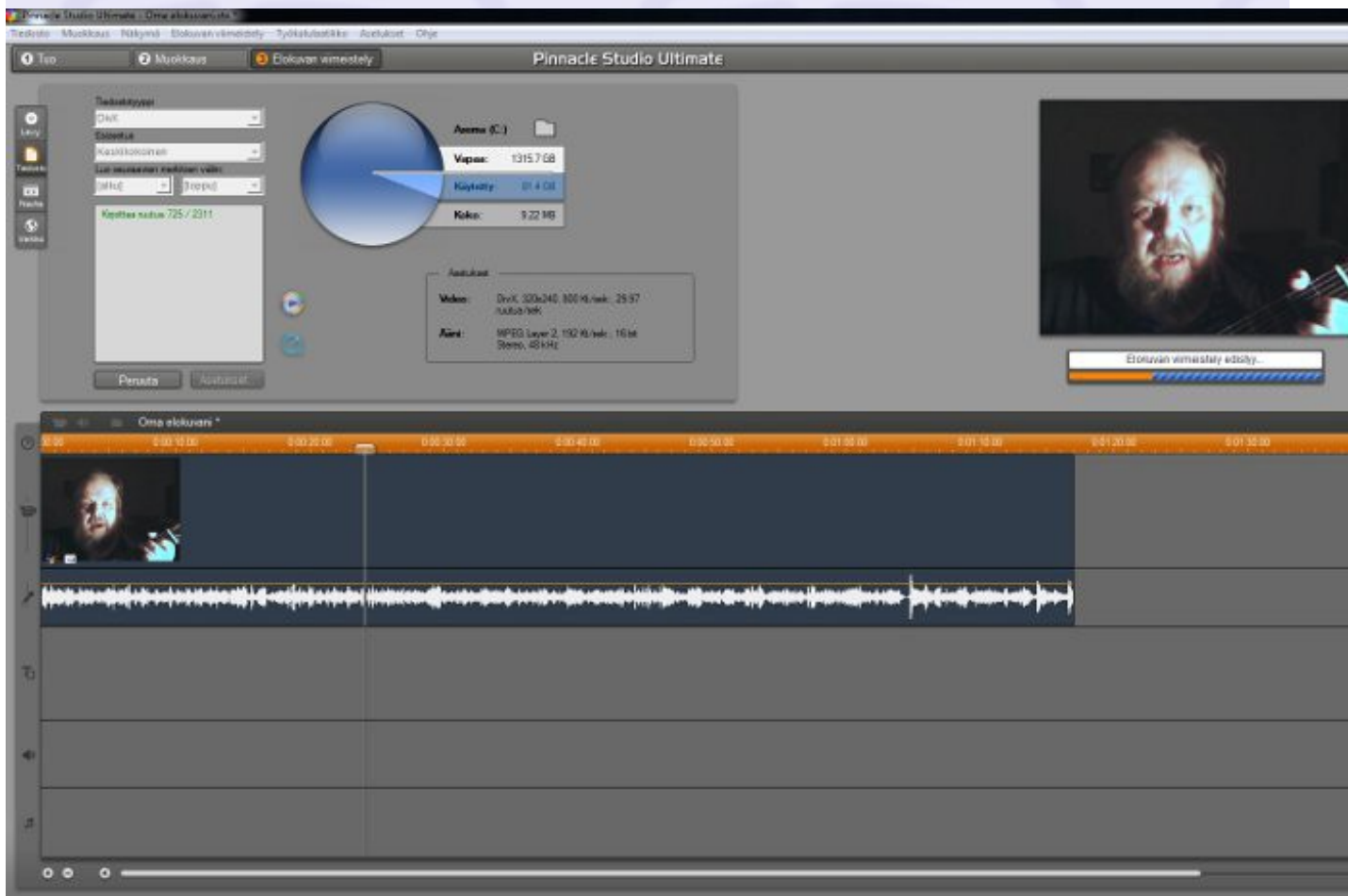
GIMP

Gimp toimii sekä windowsissa – että linuxissa. Ohjelma on suomenkielinen, ja sen käyttöliittymäkin on melko tavalla samanlainen molemmissa käyttöjärjestelmissä. Kuvassa esitetään tilannetta, jossa ohjelmaan on pastattu kuva avatusta **Mozilla Thunderbird** -ohjelmasta, joka on ensin kopsattu leikepöydälle *Print Scrn* -painikkeella. Kuva on sitten munnettu sopivan kokoiseksi esitettäväksi tällä nettisivulla, ja tallennettu. Näin siis tämän sivun kuvat on kaikki tehty, ja käyttöjärjestelmänä on tuolloin ollut **Windows XP Pro**. Uudempaan 64-bittiseen **Windows 7** -systeemiin esimerkiksi **Gimp 3.6.10** kehitysversion asennus kannattaa, sillä se osaa tehdä pari sellaista tempua johon esimerkiksi **Corel PaintShop Pro X2** ei pysty. Tässä mainitussa **Gimpin** kehitysversion asennuspaketissa on valmius asennella automaattisesti joko 32 – tai 64-bittinen ohjelmaversio. Tämä merkitsee sitä, että jos koneessasi oleva **Windows 7** on 64-bittinen, asentuu siihen 64-bittinen **Gimp**. Jostakin syystä asennettu **Gimp** käynnistyy englanninkielisenä (vaikka ei pitäisi). Jollei tämä sinua haittaa, voi ohjelmaa käyttää englanninkielisenäkin. Jos nyt välttämättä haluaa käyttää ohjelmaa suomenkielisenä pitää windowsin ympäristömuuttujiin tehdä eräs lisäys:

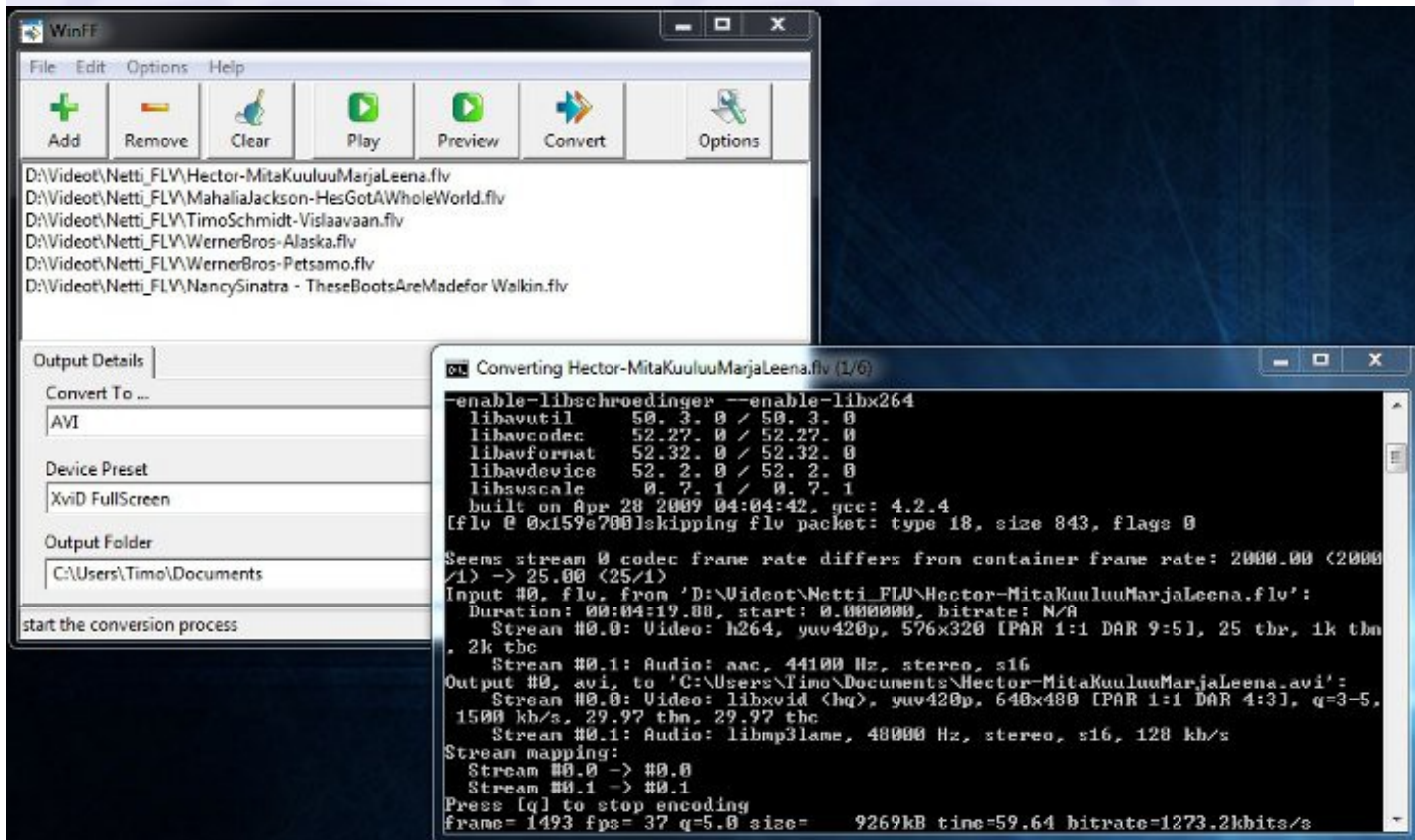
Ohjauspaneeli -> Järjestelmä ja suojaus -> Järjestelmä -> Järjestelmän lisäasetukset -> Ympäristömuuttujat Kohdasta Järjestelmämuuttujat klikkaa Uusi. Syötä muuttujan nimeksi LANG ja muuttujan arvoksi fi

Pinnacle Studio

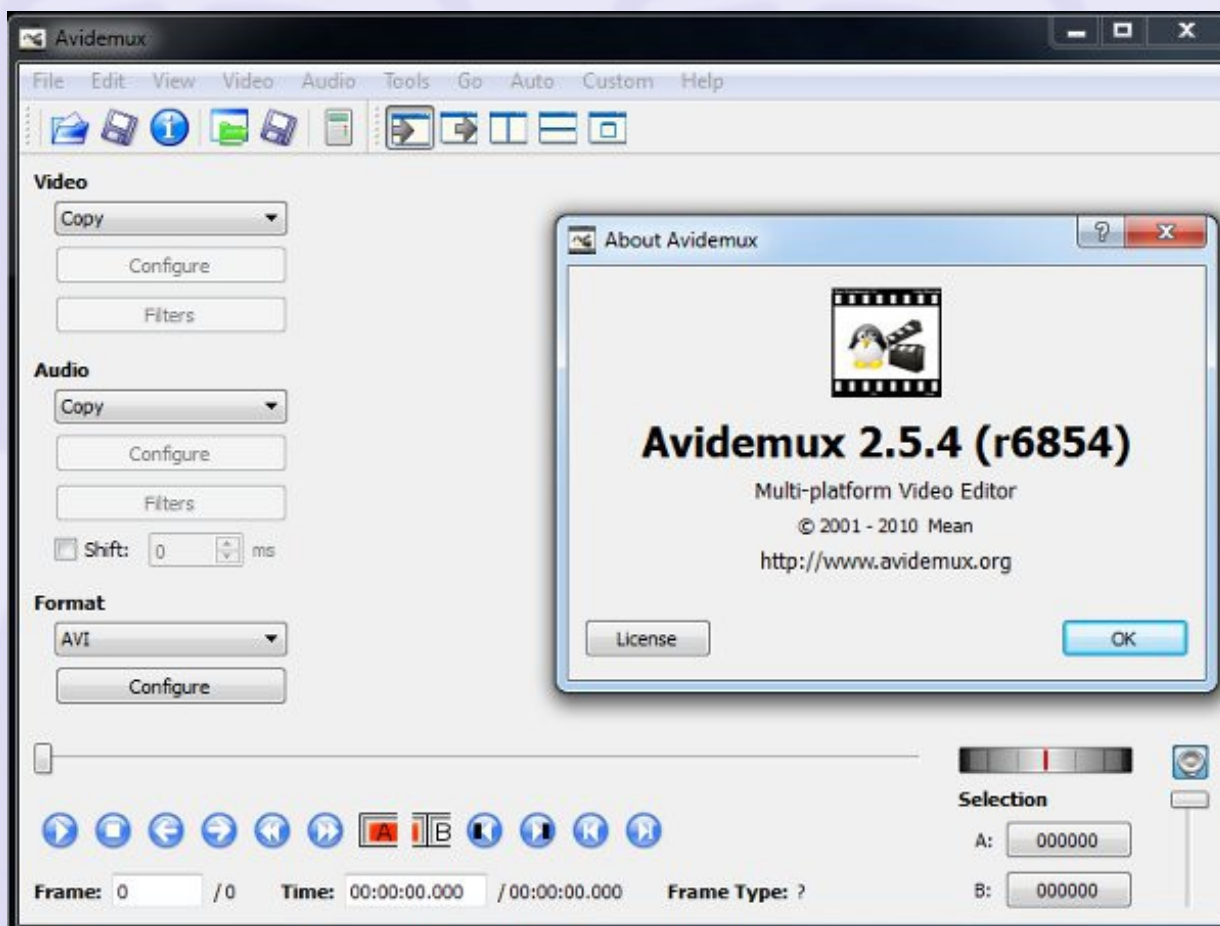
Pinnacle Studio on hintaisekseen ihan hyvä ohjelma, ja pyörii miten kuten myös **Windows 7** -käyttöjärjestelmässä. Sen käyttämään työkansion kannattaa kuitenkin ladata vain ne videot, joita välttämättä tarvitsee, sillä jos tiedostoja on paljon, luo se valtavan joukon indeksitiedostoja, joilla ei ole käyttöä kun työ on valmis, ja niistä tulee roskaa. Kuvassa muunna vanhaa videotani *Wittgenstein ja Könni*” videoformaattiin *DivX*. Kuten tiedän (ja te ette välttämättä tiedä), olivat molemmat käsistään erittäin käteviä miehiä. Monasti filosofi **Wittgenstein** korjasi tien päälle jääneen auton taas ajokuntoon ja **Könni** taas saattoi korjata katkenneen kärryn akselin niin taitavasti, että kyläläiset huokaisivat: *Jollet sinä ole itse paholainen, niin sitten sinä olet Könni!* Kyllähän tällaiset kätevät ukot ovat oman laulunsa ansainneet. **Pinnacle Studio** -ohjelman huono puoli on se, että lisäominaisuudet maksavat rahaa, ja siten ohjelman hinta nousee alkuperäisestä moninkertaiseksi, jos niitä lisää ohjelmaan. Periaatteessa tämä ohjelma on joiltakin osin samanlainen kuin ilmainen **Avidemux**, mutta on paljon tätä kätevämpi. Ne lisätehosteet, joita **Pinnacle Studiossa** on, ovat ihan hauskoja. Parasta ohjelmassa on se, että sillä saa tehtyä ihan kelvollisia videoita HQ -weppikameraa käyttäen.

WinFF

WinFF -ilmaisohjelma toimii sikä linuxissa – että windowsissa. Toimivin versio lienee **WinFF 1.2**. Tällä ohjelmalla voi luoda kätevästi *DivX AVI* -videoita esimerkiksi *.flv* -videoista (eli flässeistä, joita tapaa esimerkiksi YouTubessa. Eräs tapa käyttää sitä on kääntää **Live!Cam Video IM Pro** -weppikameralla tallennetut **AVI** -raakatalenteet *Ms Compatible Video AVI* -formaattiin (jos nimittäin halutaan tiedosto, jota edelleenkäsittelemällä saadaan huulisynkka kohdalleen). Kameralla tallennettu raakatalenne **AVI** voidaan ottaa puolestaan sellaisenaan käsiteltäväksi **Windows Movie Makerissa**. Tämä mainio WinFF -ohjelma on helpoin tapa luoda *DivX AVI* -tiedostoja, joita useimmat *DivX* -esityskyvyllä varustetut soittimet osaavat esittää (DVD ja BlueRay).

AviDemux

AviDemux -ilmaisojhelma on peräisin linuxista, mutta siitä on tehty porttaus myös windowsille, ja kuvassa näkyvä versio on 64-bittinen. Ohjelmalla voi ”leikata” käsiteltävää videoleikettä, ja tallentaa sen erilaisiin tiedostoformaateihin, joista kätevin lienee **.flv**, jota käytetään esimerkiksi *YouTubessa*, ja joka perustuu *Flashiin*. Tämä ohjelma ei osaa tehdä väri – ja tummuussäätöjä, eikä lisätä tehosteita, mutta sillä voi kätevästi leikata videon sopivan pituiseksi, ja tallentaa useimmin netissä käytettäviin videoformaateihin.

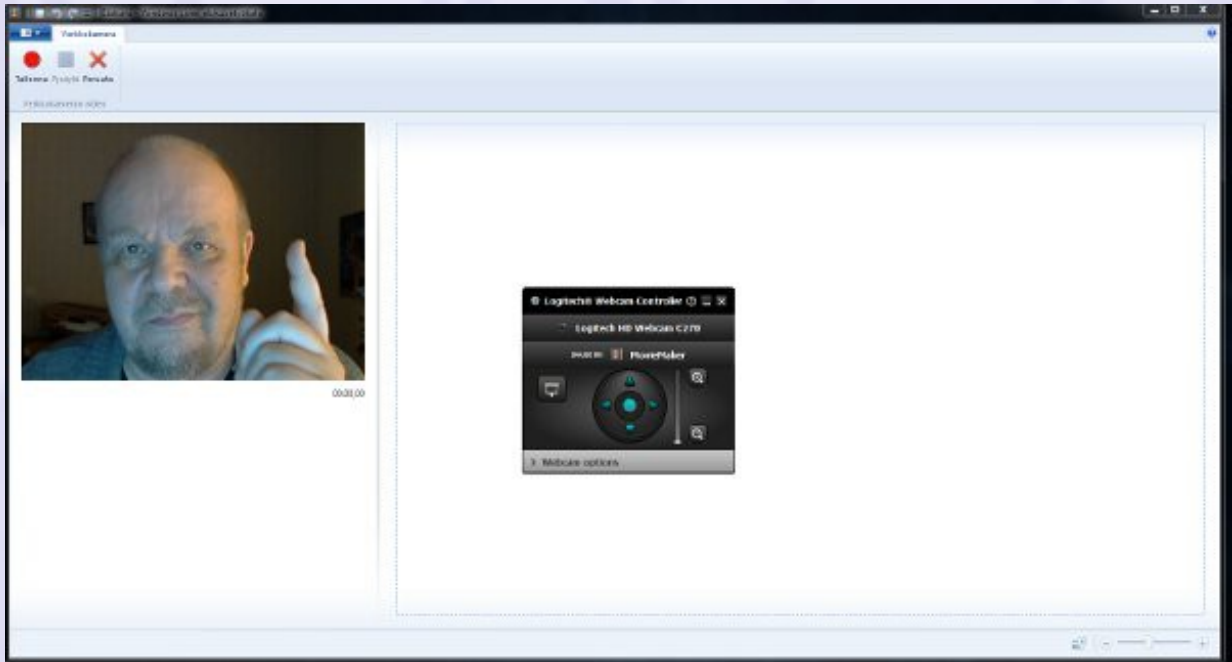
Mobile Media Converter (MMC)

Mobile Media Converter 1.6.1 on mainio ohjelma, jolla voi luoda esimerkiksi **.3gp** -videopätkiä kannettaviin multimediapuhelimiin. Ohjelman uudemmat versiot eivät ole läheskään yhtä monipuolisia, ja suosittelisinkin nimenomaan tätä ohjelmaversiota. Kaikki **WinFF** -versiot eivät osaa tehdä esimerkiksi .

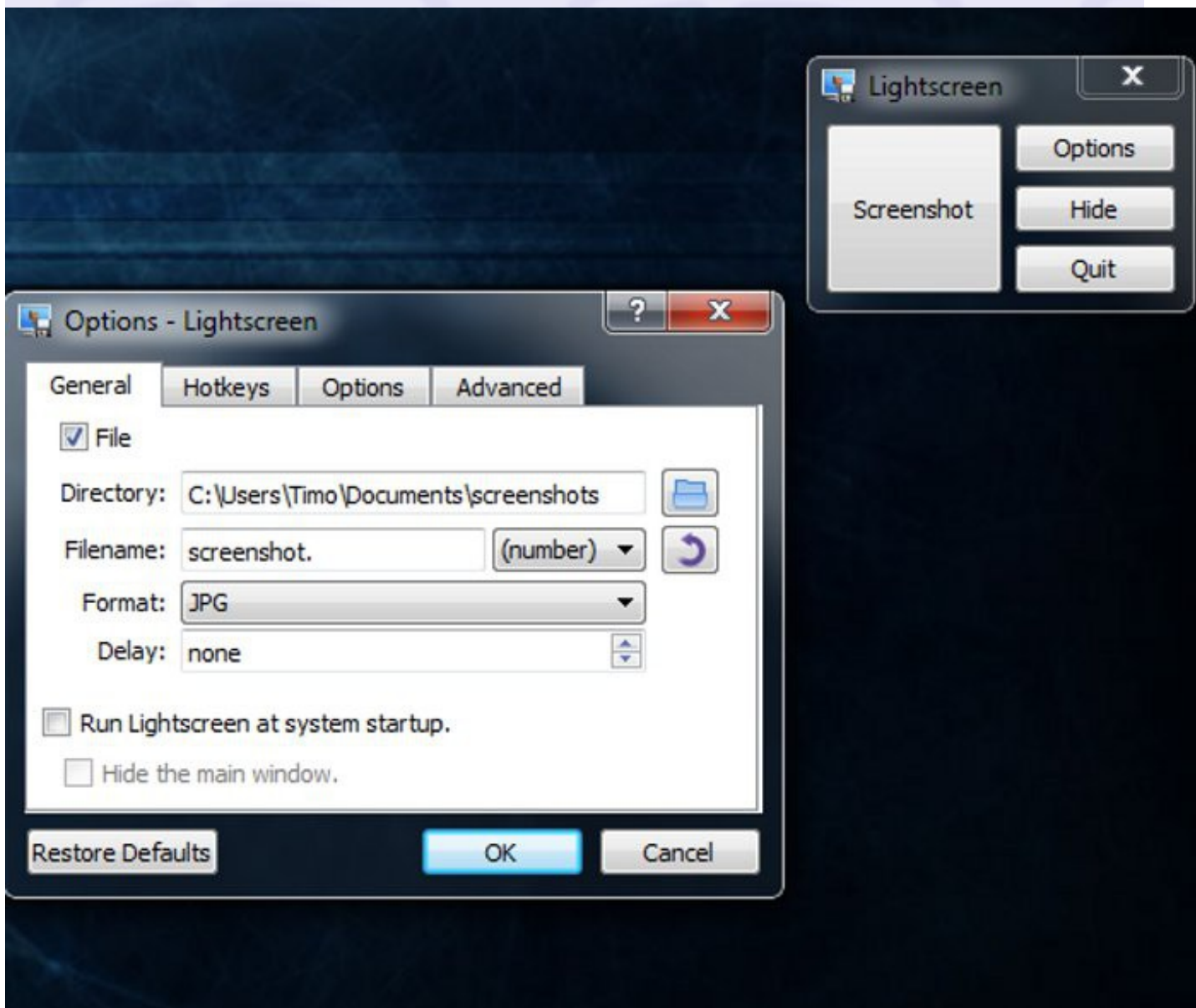
3GP -tallenteita, jotka soveltuvat katsottavaksi multimediapuhelimissa. Ongelmia tämän tiedoston käytössä aiheuttaa **FFMpeg** -ohjelma, josta on tarkoituksellisesti pudotettu pois joitakin ominaisuuksia koodattaessa ohjelmaa binarimuotoon. Erityisen suositeltava konversio-ohjelma on **Mobile Media Converter**, jossa on mukana omat koodekit, jotka eivät häiritse muita systeemissä käytettyjä ohjelmia.

Windows Movie Maker

Windows Movie Maker oli mukana **Windows XP Pro** ja **Windows Vista Premium** -järjestelmäpaketeissa, mutta seiskassa sitä en enää ole vakiona saatavissa. Se ei ole aivan kökkö ohjelma, sillä se sisältää joitakin tehosteita, joita voi omissa – tai muiden tekemissä videoissa käyttää, ja videot sopivat sellaisinaan lähetettäväksi naamakirjaan tai YouTubeen. Tämän ohjelman saa asennettua **Windows 7** -järjestelmään käyttämällä **Windows Live Asennustyökalu 2011** -ohjelmaa, joka asentaa samalla **Messengerin** tykötarpeineen. Ylläolevassa kuvassa näet **Windows 7** -järjestelmään asentamani **elokuvatyökalu -ohjelman**. Näyttää yksinkertaiselta, mutta älä anna vaikutelman hämätä. Tässähän vain katsotaan miltä ukko näyttää webbikameran kautta katsottuna. Valitettavasti ohjelma ei osaa oletuksena tallentaa tiedostoja muuhun kuin *Microsoftin* omaan **.WMV** -formaattiin, mikä hieman rajoittaa ohjelman käytettävyyttä, mutta nykyäänhän **.WMV** -videoita voi katsella myös linuxissa, joten eivät ne ihan hukkaan mene, ja **WinFF** tai **AviDemux** -ohjelma osaa konvertoida ne juuri siihen formaattiin, jossa haluaa niitä katsella.

Lightscreen

Tietokonetta (ja varsinkin windowsia) käytettäessä saattaa tulla eteen tilanne, jossa olisi saatava laadukas kopio siitä mitä näkyy näytössä, eli *screencopy*. Jos tämä ei onnistu painamalla *PrintScreen* -näppäintä, on hyvänä apuna **Lichtsreen** -ohjelma. Se toimii niinkuin junan vessa, ja on käyttöliittymältään erittäin pelkistetty. Erityisen kätevä tämä on kopioitaessa esimerkiksi **Google Street View** -kuvausauton kuvia täydessä näytössä.